ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 54 | ΑΘΗΝΑΙ 10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947

Η ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Λέγεται καὶ εἶναι πλέον ἡ ἀληθές, ὅτι ἡ πνευματικὴ κατάστασις ἑνὸς λαοῦ ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὸν τρόπον λειτουργίας τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ δὴ τῆς Στοιχειώδους τοιαύτης τοῦ Τόπου.

Οἱ Γερμανοὶ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐστήριξαν τὰς κοσμοκραμορικάς των βλέψεις εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἐπέτυχον νὰ δημιουργήσουν λαὸν ἐμπεποτισμένον μὲ τὰς τάσεις αὐτάς.

Ὅλα τὰ πεπολιτισμένα κράτη τὸ κέντρον τοῦ βάρους τῆς ἐξελίξεως τοῦ λαοῦ των τοποθετοῦν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὁποίας ἐργάζονται μὲ φανατισμὸν καὶ λαμβάνουν μέτρα ἐξασφαλίζοντα τὴν ἀρτίαν λειτουργίαν της.

Ἡ Ἱσπανία ἐναντίον τῆς ὁποίας ἀκούονται κραυγαὶ ἐξ ὅλων τῶν κατευθύνσεων διὰ τὸ δικτατορικόν της καθεστὼς ἐσχάτως σειρὰν ὁλοκλήρων μέτρων ἔλαβε διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὴν λειτουργίαν της συμφώνως πρὸς συγχρονισμένας μεθόδους.

Προπολεμικῶς ὅλα τὰ ἄλλα Βαλκανικὰ κράτη ἐφιλοτιμοῦντο νὰ φέρουν τὴν ἐκπαίδευσίν των εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος μὲ τὴν τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν καὶ ἑκατοντάδας ἐκπαιδευτικῶν ἀπέστελλον πρὸς παρακολούθησιν τῶν νέων μεθόδων εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῶν ἐξειλιγμένων κρατῶν, Καὶ σήμερον πράττουν τὸ πᾶν διὰ νὰ προωθήσουν τὴν ἐκπαιδευτικήν των κατάστασιν.

Καὶ μόνον εἰς τὸ μακάριον αὐτὸ κράτος, τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσε τὴν κοιτίδα τοῦ πολιτισμοῦ, ἡ ἐκπαίδευσις σήμερον θεωρεῖται ὡς ὁ πέμπτος τροχὸς τῆς ἁμάξης.

Ὄχι μόνον προσπάθεια βελτιώσεως τῆς ὑφισταμένης ἐκπαιδευτικῆς καταστάσεως δὲν λαμβάνεται, ἀλλὰ τοὐναντίον μὲ Ἡροστράτειον δύναταί τις νὰ εἴπῃ πάθος οὐδεμία παραλείπεται ἐνέργεια ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων διὰ τὴν ἐξουθένωσιν τῆς λαϊκῆς ἰδίᾳ ἐκπαιδεύσεως.

Δὲν ὑπάρχει οὔτε κεντρικὴ ἰδέα, οὔτε ἀνωτέρα πνοὴ εἰς τοὺς χειριζομένους σήμερον τὴν τύχην τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἡ ὁποία νὰ ἐμπνέῃ καὶ νὰ ὁδηγῇ εἰς τὴν διαρκῆ βελτίωσιν τῆς λαϊκῆς παιδείας μας. Τὰ πάντα γίνονται προχείρως καὶ ἀπὸ ἐμπνεύσεις τῆς στιγμῆς ἢ μᾶλλον τῆς κακῆς ὥρας.

Καὶ ἂν βέβαια τὸ κακὸν ἐξετείνετο μέχρι τοῦ σημείου νὰ μὴ προστίθεταί τι εἰς τὰ μεχρὶ τοῦδε, θὰ ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος ὁ κλάδος, διότι θὰ ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ εἰς τὸ ἔργον, **τὸ τεράστιον ὑπὲρ τῆς λαϊκῆς παιδείας ἔργον,** τὸ ὁποῖον διὰ σκληρῶν ἀγώνων εἰς τὸ παρελθὸν καὶ μὲ τὴν βοήθειαν φωτισμένων ἀνθρώπων ἀσχολουμένων ἢ ἀγαπώντων τὸ λαϊκὸν σχολεῖον εἶχεν ἐπιτύχει.

Δυστυχῶς δὲν συμβαίνει οὔτ' αὐτό. Αἱ κατακτήσεις τοῦ παρελθόντος, αἵτινες εἶχον ἀναβιβάσει εἰς ἐπίζηλον θέσιν τὸ λαϊκὸν σχολεῖον ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην χάνονται.

Χθὲς ἐχάθη ἡ συμμετοχὴ τοῦ κλάδου εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, ἡ τεχνικὴ καὶ γεωργικὴ ἐπιμόρφωσις τοῦ διδασκάλου, ἡ καλὴ λειτουργία τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐπιθεωρητῶν, ἡ ἐξουσία τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ἡ μονιμότης, αἱ ἀρχαὶ τοῦ διορισμοῦ καὶ προαγωγῶν, τὸ γέρας καὶ λοιπά, τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχει ἴχνος.

Σήμερον κινδυνεύει νὰ καταργηθῇ ἡ Μετεκπαίδευσις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Ἐὰν τὸ τοιοῦτον πραγματοποιηθῇ, ἡ λαϊκὴ Παιδεία ὑφίσταται νέον πλῆγμα σοβαρώτερον τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Θέλομεν ὅμως νὰ πιστεύωμεν, ὅτι τοιοῦτόν τι δὲν πρόκειται νὰ συμβῇ. Διότι τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δὲν διοικεῖται ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι πιστεύουν, ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ δημοδιδασκάλου τὸ μόνον προσὸν πρέπει νὰ εἶναι ἡ γνῶσις γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως. Οὔτε ὅτι οἱ δύο μάρτυρες εἶναι ἀρκετοὶ διὰ τὸν διορισμὸν τῶν διδασκάλων.

Εἰς τοιοῦτον βάραθρον πνευματικοῦ ἐκπεσμοῦ δὲν ἐφθάσαμεν ἀκόμη!

Οἱ ἰθύνοντες οὗτοι, εἶναι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι πιστεύουν, ὅτι εἰς τὴν χώραν μας πρέπει, νὰ ἐκλείψουν αἱ φυλακαὶ καὶ τὰ παρεμφερῆ τούτων ἐπαγγέλματα. Πιστεύουν ὅτι ὁ λαός μας, ὁ δύσμοιρος Ἑλληνικὸς λαός, ὅστις χάριν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἔχυσε καὶ χύνει μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸν τὸ αἷμά του, δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ εἰς τὸ πέλαγος τῆς ἀμαθείας καὶ μὲ μόνον ὁδηγὸν διὰ τὴν ζωὴν τὸ ἔνστικτόν του.

Γνωρίζουν τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀγαποῦν τὸν λαόν μας εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ θέλουν νὰ τὸν στερήσουν τῆς πνευματικῆς του τροφῆς, τῆς ἐκ τῆς στοιχειώδους τοὐλάχιστον ἐκπαιδεύσεώς του λαμβανομένης.

Γνωρίζουν καλῶς, ὅτι ἔργον τοῦ δημοδιδασκάλου δὲν εἶναι ἡ διδασκαλία τῶν τεσσάρων πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς, τῆς ξηρὰς ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς, ἀλλ' ὅτι τοῦτο εἶναι λειτούργημα, ἱεροτελεστία.

Γνωρίζουν ὅτι οἱ δημοδιδάσκαλοι, οἱ σκαπανεῖς αὐτοὶ τῆς προόδου καὶ οἱ φορεῖς τοῦ πολιτισμοῦ, εἶναι οἱ σμιλευταὶ τῆς ψυχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὅτι ἀπὸ τὰς χεῖράς των θὰ προέλθῃ ἢ καλλιτέχνημα πνευματικῶς ἠθικῶς καὶ ἐθνικῶς ἄρτιον ἢ ἐξάμβλωμα. Γνωρίζουν, ὅτι οἱ δημοδιδάσκαλοι δὲν εἶναι ἁπλοῖ ἀντιγραφεῖς ἢ διερμηνεῖς κακότεχνοι, ἀλλ' ὅτι εἶναι **δημιουργοὶ** καὶ ὅτι ἀπὸ τὸ ἔργον των ἐξαρτᾶται τὸ **πᾶν** διὰ τὸν λαόν μας.

Γνωρίζουν τέλος, ὅτι διὰ νὰ εἶναι ἀποδοτικοὶ καὶ ἔμπλεοι ἐνθουσιασμοῦ οἱ διδάσκαλοι οὗτοι τοῦ γένους, πρέπει νὰ ἔχουν εὐρεῖαν καὶ βαθεῖαν μόρφωσιν, ἀπαραίτητον διὰ νὰ αἰσθανθοῦν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ χρησιμεύσουν ὡς ὁδηγοὶ καὶ ποδηγέται τῆς κοινωνίας.

Ἡ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ μετεκπαίδευσις τῶν δημοδιδασκάλων, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσέρχονται κατόπιν αὐστηρᾶς ἐπιλογῆς ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, κατ' ἔτος διδάσκαλοι τῶν δύο φύλων μὲ ἀρκετὴν ἐπαγγελματικὴν πεῖραν καὶ ὥριμοι διὰ νὰ εἰσδύσουν εἰς τὰ μυστικὰ τῆς ἐπιστήμης, δίδει εἰς αὐτοὺς μὲ τὸν εὐρὺ κύκλον τῶν μαθημάτων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ φοιτήσεώς των παρακολουθοῦν, μόρφωσιν ἀρτίαν. Μετὰ τὴν διετῆ φοίτησιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐπιστρέφουν οὗτοι εἰς τὰς θέσεις των καὶ γίνονται οἱ φάροι τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἑκατοντάδες τοιούτων δημοδιδασκάλων δροῦν εἰς τὰ διάφορα σημεῖα τῆς χώρας εἴτε ὡς διευθυνταὶ σχολείων, εἴτε ὡς ἐπιθεωρηταί, εἴτε καὶ ὡς ἁπλοῖ δημοδιδάσκαλοι.

Ἡ δικαιολογία,, ὅτι οἱ μετεκπαιδευθέντες παρεξέκλιναν τοῦ προορισμοῦ των δὲν εὐσταθεῖ. Ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν τάξιν αὐτὴν τὸ ποσοστὸν τῶν παραστρατημένων ὡς ὑπάρχει καὶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας τάξεις τῆς κοινωνίας.

Ἡ ἀντιδιδασκαλικὴ πολιτικὴ τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων ἦτο ἐπόμενον νὰ φέρῃ ἀνάλογα μὲ τὰ παρουσιασθέντα ἀποτελέσματα εἰς ἕνα μέρος τῶν διδασκάλων αὐτῶν.

Ἡ πλειονότης ὅμως τῶν μετεκπαιδευθέντων, γαλουχοῦσα, τὰς νέας γενεὰς μὲ τὰ νάματα τῆς ὑγιοῦς κοινωνίας, προσφέρει μεγίστας πρὸς τὴν Πατρίδα ὑπηρεσίας.

Ἀδικεῖται μεγάλως ἡ πλειοψηφία τοῦ κλάδου, ὅταν ὡς μέτρον κρίσεως κατὰ τὴν λῆψιν σοβαρῶν διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν ἀποφάσεων καὶ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ἔργου τοῦ δημοδιδασκάλου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἐλαχίστη μειοψηφία τούτου.

Εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι καὶ οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐκπαιδεύσεως σήμερον συμφωνοῦν πρὸς τὴν ἄποψιν, ὅτι ἡ μειοψηφία δεν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι τάχιστα θὰ ἐκδώσουν τὴν σχετικὴν διαταγὴν διὰ τὴν πρόσκλησιν τῶν ἐπιτυχόντων πρὸς μετεκπαίδευσιν δημοδιδασκάλων. Παραλλήλως δὲ θὰ ἑτοιμάσωσι πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς μετεκπαιδεύσεως καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιαν τῆς Θεσσαλονίνης, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἐπαναλειτουργίαν τῆς Γεωργικῆς καὶ Τεχνικῆς τοιαύτης.

Αἰσθάνονται ὡς αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιμορφώσεως τοῦ κλάδου καὶ θὰ σπεύσουν νὰ πραγματοποιήσουν τοῦτο ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς πλήρους ἐκπληρώσεως τοῦ προορισμοῦ τοῦ λαϊκοῦ σχολείου.

Ἡ Δ. Ὁμοσπονδία ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐπαινέσῃ πᾶσαν ἐνέργειαν τῶν ἁρμοδίων ἀποσκοποῦσαν εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κλάδου καὶ τὴν ἐξύψωσιν τῆς λαϊκῆς παιδείας. Ἐὰν παρ' ἐλπίδα ὅμως ληφθοῦν μέτρα ἀντίθετα τῶν προσδοκομένων δὲν θὰ διστάσῃ νὰ ψέξῃ μὲ δριμύτητα τοὺς ὑπεύθυνους, νὰ τοὺς καταγγείλῃ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ὡς ἐχθρούς του καὶ νὰ λάβῃ τὰ μέτρα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θὰ τοὺς ἀναγκάσουν νὰ συνέλθουν καὶ ἀκολουθήσουν τὸν δρόμον τὸν καλὸν καὶ τίμιον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς φιλτάτης Πατρίδος.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΕΚΠΑΙΔ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΝ ΓΛΑΣΚΩΒΗ

Δημοσιεύομεν τὰς κατωτέρω ἐπιστολὰς εἰς ἀπάντησιν ἐπιστολῶν μας πρὸς τὸ ἐν Γλασκώβῃ Παγκόσμιον Συνέδριον πρὸς κατατοπισμὸν τῶν συναδέλφων.

Ἀγαπητὲ κ. Κωτσίκη,

Ἡ ἐπιστολή σας ἔφθασε μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ Συνεδρίου τῆς Παγκ. Ὀργαν. Ἐπαγγελματιῶν Διδασκάλων καὶ ἐπληροφορήθημεν μετὰ λύπης τὰ παρεμβληθέντα ἐμπόδια πρὸς ἔκδοσιν τῶν διαβατηρίων τῆς ἀντιπροσωπείας σας, ὅπερ ἐπροξένησεν τὴν καθυστέρησιν τῆς παρουσίας ἡμῶν. Παρὰ ταῦτα ἱκανοποιήθημεν πλήρως πληροφορούμενοι ὅτι ἡ ὑμετέρα Ὀργάνωσις παρίστατο νοερῶς μεθ' ἡμῶν, οὖσα πρόθυμος πρὸς συνεργασίαν μετὰ τῆς Παγκ. Ὀργαν. Ἐπαγγελ. Διδασκάλων.

Τὸ πλῆρες κείμενον τῆς ἐκθέσεως θέλει σταλῇ ὑμῖν εὐθὺς μόλις συμπληρωθῇ καὶ ἐκτυπωθῇ. Οἱ κ. κ. Ψαλτὼφ καὶ Κουβελάκης ἦσαν οἱ ἐξ Ἑλλάδος ἀντιπρόσωποι—Ἐμπορικῆς Ἑνώσεως τῶν Διδασκάλων νομίζω—καὶ θὰ εἶνε ἱκανοὶ νὰ σᾶς διαβιβάσουν τὰς ἐντυπώσεις των, τῶν ὅσων ἐπράξαμεν καὶ τῶν ὅσων προσεπαθήσαμεν νὰ πράξωμεν ἐν τῷ ἐν Γλασκώβῃ Συνεδρίῳ.

Ἦσαν θαυμάσιοι ἀντιπρόσωποι. Ὁ Dr. Won. G. Carr 1201 16η ὁδὸς N. W. Βάσιγκτων 6 D. C. U.S.A. εἶνε ὁ Γραμματεύς, καὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης W. F. Russell τοῦ Διδασκαλικοῦ Κολλεγίου τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Κολούμπια Νέας Ὑόρκης, συνήνεσεν νὰ εἶνε Πρόεδρος.

Ἕνα βοηθητικὸν Γραφεῖον ἐν 46 Moray Place Ἐδιμβοῦργον 3, θὰ λειτουργῇ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ κ. Q. J. Belford Γεν. Γραμματέως τῆς E. I. S.

Μὲ τὰς καλυτέρας εὐχὰς
Εἰλικρινῶς ὑμετέρα
MARGARET J. PRINGLE

* * *

Ἀγαπητὲ κ. Κωτσίκη,

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἐπιστολήν σας 12ης Σεπτεμβρίου. Ἐλυπήθημεν διότι δὲν ἠδυνήθητε νὰ παρακολουθήσητε τὰς συνεδριάσεις τῆς Συγκεντρώσεως τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Παγκοσμίου Ὀργανώσεως τῶν Ἐπαγγελματιῶν Διδασκάλων ἐν Γλασκώβῃ, ἀλλ' ἐννοοῦμεν τὰς ταξειδιωτικάς σας δυσκολίας. Μεγάλως ἐξετιμήθησαν τὰ διαβιβασθέντα συγχαρητήριά σας.

Τὸ Καταστατικὸν τῆς Παγκοσμίου Ὀργανώσεως προβλέπει τὴν ἅπαξ τοῦ ἔτους συγκέντρωσιν τῶν Ἀντιπροσώπων ἐν Συνεδριάσει εἰς χρόνον καὶ τόπον καθοριζόμενον παρὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς. Δὲν εἶνε δυνατὸν διὰ τὴν Ὀργάνωσιν νὰ πληρώνῃ τὰ ἔξοδα διατροφῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ἐν τῷ Συνεδρίῳ, ἂν καὶ πᾶσα πρόνοια θέλει ληφθῇ ἵνα τὰ ἔξοδα αὐτὰ τῶν ἀντιπροσώπων κανονισθοῦν εἰς τὸ ἐλάχιστον ὅριον.

Σᾶς ὑπενθυμίζομεν ὅτι τὰ πλήρη δικαιώματα τῶν ἐν τῇ Ὀργανώσει ἐθνικῶν μελῶν ὑπολογίζονται πρὸς δύο σέντς κατ' ἔτος καὶ κατὰ μέλος. Τοῦτο σημαίνει ὅτι τὰ παρὰ τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας τῆς Ἑλλάδος πληρωτέα δικαιώματα, ἀριθμούσης 8.000 μέλη, πρέπει νὰ εἶνε Δολλ. 160 κατ' ἔτος. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ ὅπως αἱ συνδρομαὶ τῶν μελῶν τῶν χωρῶν ἐκείνων ὅπου τὸ νόμισμα εὑρίσκεται ὑπὸ ἔλεγχον, πληρώνονται εἰς πίστωσιν τῆς Παγκοσμίου Ὀργανώσεως παρά τινι ἐπιτοπίῳ Τραπέζῃ, ἢ γίνηται πληρωμὴ κατὰ τεκμήριον μὲ ἀναστολὴν τοῦ ὑπολοίπου τῆς συνδρομῆς.

Ἡ ἀναλογία ἑνὸς ἐθνικοῦ μέλους τῆς Παγκ. Ὀργανώσεως ἀντιστοιχεῖ: ἕνας ἀντιπρόσωπος πρὸς δύο χιλιάδας μέλη, οὕτως ὥστε ἡ Διδασκ. Ὁμοσπονδία τῆς Ἑλλάδος δύναται ν' ἀντιπροσωπευθῇ ἐν τῷ ἐτησίῳ Συνεδρίῳ μὲ τέσσαρας ἀντιπροσώπους.

Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἀντιπροσωπείας σας ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῶν Ἀντιπροσώπων δικαιοῦται μόνον μιᾶς ψήφου, οὕτως ὥστε δύνασθε ν' ἀποστείλετε ἕνα μόνον ἀντιπρόσωπον.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ὀργάνωσίς σας ἀδυνατεῖ ν' ἀποστείλῃ προσωπικῶς ἕνα ἀντιπρόσωπον, εἶνε δυνατὸν ν' ἀντιπροσωπευθῇ δι' Ἐπιτρόπου.

Ἐλπίζω ἡ παροῦσά μου νὰ σᾶς διευκρινήσῃ ζητήματά τινα σχετιζόμενα μὲ τὴν συμμετοχὴν τῆς Ὀργανώσεώς σας ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ὀργανώσει τῶν Ἐπαγγελματιῶν Διδασκάλων. Παρακαλεῖσθε νὰ μοὶ γνωρίσητε ἐὰν ὑπάρχουν παρ' ὑμῖν ἄλλαι ἀπορίαι.

Ἔκθεσις πεπραγμένων τοῦ Συνεδρίου τῆς Γλασκώβης ἐστάλη πρὸς ὑμᾶς καὶ θέλει φθάσει εἰς χεῖρας ὑμῶν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

Μετ' ἐγκαρδίων χαιρετισμῶν
W. CARR

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΟΙΑ Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Ἀθῆναι τῇ 6-10 47

Πρὸς
τὸν κ. Διευθυντὴν τῆς Συντάξεως τῆς Ἐφημερίδος «Δημοσιοϋπαλληλικὸς Κόσμος»,
Πατησίων 69 Ἐνταῦθα

Παρακαλοῦμεν δημοσιεύσατε τὰ κάτωθι εἰς ἀπάντησιν δημοσιεύματός σας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 14 τῆς 1-10-47 φύλλον τῆς ὑμετέρας ἐφημερίδος, εἰς τὴν στήλην τῶν σχολίων τῆς 1ης σελίδος καὶ ὑπὸ τὸν ὑπότιτλον «Διὰ τὸ Διδ. Βῆμα» πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας.

Εἰς τὸ δημοσιευμά σας αὐτὸ ἀναγράφονται ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς: ***...ἔχοντες τὴν πληροφορίαν, ὅτι διεθνὲς συνέδριον εἰς τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ Διδασκαλικὴ Ὁμοσπονδία ἐκηρύχθη ὑπὲρ τοῦ συστήματος τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ἁπλῶς τοῦ Κράτους..... μᾶς εἶναι ἀνεξήγητος ἡ ἀγανάκτησις τοῦ Διδασκαλικοῦ Βήματος».***

Καθ' ὅσον τοὐλάχιστον ἐγὼ γνωρίζω ἡ Διδασκαλικὴ Ὁμοσπονδία ἐπισήμως ἔλαβε μέρος εἰς ἓν μόνον διεθνὲς συνέδριον μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν μας. Εἰς σὸ συνέδριον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν εἰς τὸ Endicott *Νέας Ὑόρκης τῆς Ἀμερικῆς τὸ Αὔγουστον τοῦ 1946 εἶχον ὁ ὑποφαινόμενος τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν νὰ ἐκπροσωπήσω τὴν Διδασκαλικὴν Ὁμοσπονδίαν.*

Σᾶς πληροφορῶ λοιπόν, ὅτι τὸ συνέδριον τοῦτο εἶχε χαρακτῆρα ἱδρυτικὸν καὶ αἱ μόναι ἀποφάσεις, αἵτινες ἐλήφθησαν ἀνεφέροντο εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ Παγκοσμίου Ὀργανισμοῦ τῶν Λειτουργῶν τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Συνεζητήθηταν ἐπίσης τὰ θέματα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν διεθνῆ συνεννόησιν, τὴν ἀνακούφισιν διδασκάλων καὶ μαθητῶν καὶ τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀνοικοδόμησιν εἰς ἐρειπωμένας ἀπὸ τὸν πόλεμον χώρας, τὴν ἀνάπτυξιν σχέσεων μεταξὺ τῶν διδασκαλικῶν συλλόγων καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ πνευματικῶν ὀργανισμῶν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ τέλος τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν παγκοσμίων προβλημάτων τῆς σήμερον.

Τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἀνωτέρω δύνασθε νὰ πληροφορηθῆτε ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῶν ὁποίων ἀντίγραφον ἔντυπον εἰς γλῶσσαν Ἀγγλικὴν εὑρίσκεται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Δ. Ὁμοσπονδίας.

Εὐχαριστῶν διατελῶ
Μετὰ τιμῆς
ΖΑΧ. ΚΩΤΣΙΚΗΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΘ' ΓΕΝΙΚΗΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ

Εἶχα τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν ὡς ἀναπληρωματικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου Δημ)λων Ἀλμωπίας νὰ παρακολουθήσω διὰ πρώτην φορὰν βέβαια, τὰς γονίμους ἐργασίας τῆς ΙΘ'. Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Συλλόγων τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας μας, ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Ἐμποροϋπαλλήλων ἐν Ἀθήναις ἀπο τὰς 7—13 Ἰουλίου ἐ, ἔ.

Ὁμολογῶ εἰλικρινῶς, χωρὶς ὑπερβολήν, ἐπιφύλαξιν καὶ διάθεσιν κολακείας καὶ αὐτοκολακείας—ἐπειδὴ δῆθεν εἶμαι διδ)λος—ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς ὡς ἄνω Συνελεύσεως μὲ κατέπληξαν κυριολεκτικῶς μὲ τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὸ παραγωγικὸν συνδικαλιστικὸν καὶ Ἐθνικὸν πνεῦμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον τόσον κανονικῶς διεξήχθησαν. Ἐὰν κάποιος ἄλλος, παρακολουθήσας ταύτην, μοῦ ἔλεγε καὶ ἐξιστοροῦσε λεπτομερῶς τὰ καθέκαστα αὐτῆς, δὲν ἀποκρύπτω ὅτι θὰ ἐδίστοζα καὶ θὰ ἀμφέβαλα διὰ τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν πραγματικότητά του λέγων ὅτι διηγεῖται ὑπερβολὰς μὲ πλουσίαν δόσιν προσθετικῆς φαντασίας.

Καὶ ὅμως ἀγαπητοί μου συνάδελφοι, εἶναι γεγονὸς ἀναμφισβήτητον ἀπὸ πᾶσαν ἀντικειμενικὴν ἐκτὸς πάθους καὶ φόβου ἀνθρωπίνην κριτικὴν ὅτι, αἱ ἐργασίαι τῆς ΙΘ Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Συλλόγων τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας Ἑλλάδος, διεξήχθησαν μέσα εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν καθαρῶς συνδικαλιστικήν, ἐπαγγελματικήν, Ἐθνικήν, Διὰ τοῦτο ἔχω τὴν γνώμην ὅτι, αὕτη θὰ μείνῃ Ἱστορικὴ εἰς τὰ χρονικὰ τῆς Ὁμοσπονδίας μας, πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τοῦ Διδασκαλικοῦ μας κλάδου. Πνεῦμα καθαρῶς συναδελφικόν, συμπνοίας καὶ ἀμοιβαίας κατανοήσεως διεῖπε τὰς ἐργασίας ταύτας, τὰ δὲ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξε καὶ τὰ ὁποῖα ἐντὸς ὀλίγου θὰ τυπωθοῦν εἰς βιβλίον ἐκ 200 περίπου σελίδων, ὑπῆρξαν αἰσιόδοξα, καρποφόρα καὶ λίαν ἱκανοποιητικὰ δι' ὅλας γενικῶς τὰς διεκδικήσεις τοῦ κλάδου μας.

Δὲν ὑπῆρξε ζήτημα ἢ θέμα ἢ διεκδίκησις τῆς οἰκογενείας μας ποὺ νὰ μὴ συνεζητήθη, ποὺ νὰ μὴν ἐξωνυχίσθη κατὰ πλάτος καὶ βάθος παρὰ τῶν ἐπιλέκτων ἀντιπροσώπων 52 διδασκαλικῶν Συλλόγων τῆς Ἑλλάδος μας. Ὅλα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὅλα συνεζητήθησαν καὶ δι' ὅλα ἐλήφθησαν ἱστορικαὶ ἀποφάσεις διὰ συντριπτικῆς πλειοψηφίας τῶν ἀντιπροσώπων.

Τίποτε, τολμῶ νὰ εἴπω, δὲν ἔμεινε, ὅπου νὰ μὴ συνεζητήθη μὲ πνεῦμα συναδελφωσύνης, ἀγάπης, συνδικαλισμοῦ, ὑπὸ τὸ ἀπαραίτητον πάντοτε πρῖσμα, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν Διδασκαλικῶν μας ἀναγκῶν διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ κλάδου καὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν αὐστηρῶς Ἐθνικῶν ἀπαιτήσεων τῆς παρούσης ἱστορικῆς περιόδου τῆς Ἑλλάδος μας.

Αἱ συζητήσεις διεξήχθησαν γενικῶς καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐλήφθησαν εἰς ἓν περιβάλλον ἐνθουσιασμοῦ, πίστεως, αἰσιοδοξίας μὲ τὴν βαθεῖαν συναίσθησιν καὶ ἀκριβῆ κατανόησιν τῶν ἀναγκῶν καὶ ὠφελειῶν μας πρὸς δόξαν καὶ ἔπαινον τοῦ κλάδου μας καὶ τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως τῆς Πατρίδος μας.

Πάντες οἱ ἀντιπρόσωποι μετὰ τὴν κατάθεσιν στεφάνου εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ἀπεχωρήσαμεν μὲ τὰς καλλιτέρας τῶν ἐντυπώσεων καὶ διαθέσεων εἰς τὰ 4 σημεῖα τῆς Ἑλλάδος μας ἵνα μεταφέρωμεν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἀγαθὴν ταύτην διάθεσιν, ἕκαστος, εἰς τοὺς Συλλόγους, παρ' ὧν ἐλάβομεν ψῆφον ἐμπιστοσύνης. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο καὶ τιμὴν διὰ τὴν Ὁμοσπονδίαν θὰ ἀπετέλει, ἐὰν καὶ αἱ εἰς τὸ μέλλον γενησόμεναι συνελεύσεις, διεξήγοντο ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ εἰς ὁμοίαν ἀτμόσφαιραν τῆς ΙΘ Γεν. συνελεύσεως.

Ἀρδέα 17|8|47

Στέφανος Ἰωρ. Πασχαλίδης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ἐμβάσματα εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν ἢ τὸ Διδ. Βῆμα νὰ τὰ ἀπευθύνουν πρὸς τὴν Διδ. Ὁμοσπονδίαν ἢ τὸ Διδ. Βῆμα καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν ἑκάστοτε Ταμίαν ὀνομαστικῶς διότι δημιουργοῦνται ζητήματα κατὰ τὴν ἐξόφλησιν εἰς περίπτωσιν ἀλλαγῆς τοῦ προσώπου τοῦ Ταμίου. Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅπως ἀναγράφουν ὄπισθεν τῆς **ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς καὶ τὸν σκοπὸν** δι' ὃν ἀποστέλλονται τὰ χρήματα.

Ἡ Διοίκησις

Ἐνισχύσατε τὸ «Βῆμα» εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ κλάδου

Ο ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΘΕΝ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΩΝ

Τοῦ κ. **Ι. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ**, Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ

Β'. (ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ)

Τώρα, ποὺ μάθατε τί κυρίως μᾶς χωρίζει ἀπὸ τοὺς «προοδευτικοὺς» ὡς πρὸς τὴ θέση τῆς γυναίκας στὴ κοινωνία μας, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβετε καὶ τὸ λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖο ὑπάρχουν «δασκαλοπατέρες» καὶ «δασκαλομάνες» ποὺ κολακεύουν γυναικεῖες ἀδυναμίες, ματαιοδοξίες καὶ ἐκκεντρικότητες καὶ μὲ κάθε θεμιτὸ ἢ ἀθέμιτο μέσο, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν λείπει οὔτε ἡ διαστροφὴ τῆς ἀλήθειας.

Ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ τὸ συκοφαντικὸ σύνθημα:

— Ἔβρισε τίς δασκάλες!

— Ποιός;

— Καλὲ ὁ Φωτόπουλος! Δὲν εἶδες;

— Ὄχι;

Ἀτυχῶς τὰ 90 ο)ο ἀπὸ τοὺς καὶ τὶς δασκάλες δὲν διαβάζουν οὔτε «Δ. Βῆμα».

Εὐτυχῶς ὅμως, ποὺ ὑπάρχουν οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος συνήγοροι, ἕτοιμοι νὰ τούς.., ἀνοίξουν τὰ μάτια.

— Καὶ ὁ Κωτσίκης!

— Τί μᾶς ἔβρισε κ' αὐτός;

— Ὄχι, ἀλλὰ «υἱοθέτησε» καὶ δημοσίεψε τὰ ἄρθρα τοῦ Φ.

Ἄς δοῦμε λοιπόν, ἂν ὁ ὑποφαινόμενος ἔβρισε καὶ μάλιστα τό σύνολον τῶν δ)σῶν καὶ ἂν ὑπάρχη εὐθύνη καὶ σὲ ποιὸν ἀπὸ τὴ δημοσίευση.

1) Τὸ πρῶτο μας ἄρθρο μὲ τὸ τίτλο «Ἀδηριτισμοί» ποὺ ἦταν καὶ σὲ ὕφος κάπως ἔντονο, ἔδωκε δὲ ἀφορμὴ ἐπικρίσεων καὶ τῆς μετέπειτα πλατειᾶς συζητήσεως, δημοσιεύτηκε τὸν Μάϊο τοῦ 1946, ὅτε τὴν Ὁμοσπονδία διηύθυνε ἄλλο Συμ)λιο ὑπὸ τὸν κ. Ν. Παπανικολάου μὲ συμμετοχὴ καὶ τῆς κ. Ταμπακοπούλου.

Ὀρθῶς δὲ ἔπραξε ἡ τότε Δ)ση, ποὺ παραχώρησε τὶς στῆλες τοῦ δασκαλικοῦ ὀργάνου σ' ἕνα ἐπιθεωρητὴ νὰ εἰπῆ τὴ γνώμη του γιὰ ἕνα μάλιστα τόσο σοβαρὸ ζήτημα· καὶ ὀρθῶς καὶ δικαίως ἐπέτρεψε ἐπίσης ἡ ἰδία Δ)ση καὶ ἡ διάδοχος αὐτῆς ὑπὸ τὸν κ. Κωτσίκην, νὰ συνεχισθῆ ἡ συζήτηση καὶ ν' ἀκουσθοῦν ὅλες οἱ ἀπόψεις ἀπὸ κάθε πλευρά.

Ἡ τακτικὴ αὐτή, τῆς ἐλευθέρας γνώμης, θὰ ἔπρεπε περισσότερο νὰ ἱκανοποιῆ τοὺς «προοδευτικοὺς» ἀντὶ νὰ τοὺς στενοχωρῆ καὶ νὰ τὴν κατακρίνουν.

Ἡ τακτικὴ τῆς στρουθογκαμήλας, ποὺ χώνει τὸ κεφάλι της στὸν ἄμμο σὰν ἀντικρύση τὸν κίνδυνο, καθὼς καὶ τὸ ἀξίωμα «μὴ κίνει τὰ κακῶς κείμενα» ἀποτελοῦν τακτικὴν ἀνελευθέρων ἀνθρώπων καὶ ἱκανοποιεῖ τοὺς ἔχοντας λόγους νὰ φοβοῦνται τὸ φῶς τῆς ἀληθείας.

2) Παρὰ ταῦτα ὑπενθυμίζουμε, ὅτι οὔτε ἐμεῖς πρῶτος ἐδώκαμε ἀφορμὴ τῆς σχετικῆς συζητήσεως, ποὺ ἔγινε.

Τὴν ἀρχὴ τὴν ἔκαμε ἡ τότε, ὑπὸ τὸν κ. Παπανικολάου Δ)ση μὲ μιὰ παράγραφο, ποὺ ἐδημοσίευσε στὸ «Δ. Βῆμα» γιὰ νὰ ψέξη τὴ πλειοψηφία τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ἐπειδὴ ἀπέρριψε τὴν πρόταση νὰ γίνωνται κι' οἱ δασκάλες ἐπιθεωρήτριες.

Τώρα ποιὸς τὴν ὑπέβαλε τὴ πρόταση αὐτὴ στὸ Ἐκπ. Συμ)λιο καὶ μάλιστα παρανόμως, ἐφόσον δὲν ὑπῆρχε σχετικὴ ἀπόφαση τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν δημ)λων, εἶναι ἄλλο ζήτημα, ποὺ κανεὶς δὲν θέλησε νὰ τὸ θίξη, πολὺ δὲ περισσότερο οἱ «προοδευτικοί». Ὅμως τίποτε δὲν τοὺς ἐμπόδισε νὰ ζητήσουν εὐθύνη ἀπὸ τὴν τέως Δ)ση, ὑπὸ τὸν κ. Κωτσίκην, γιατὶ δέχθηκε νὰ δημοσιευθῆ ἢ μᾶλλον νὰ συνεχισθῆ ἡ μελέτη μου, μιᾶς κι ἡ ἀρχὴ ἔγινε ἀπὸ τὴ προκάτοχο διοίκηση, καθὼς εἴπαμε.

Σὰν καὶ ἐθίξαμε παραπάνω τὸ ζήτημα τῆς... ἐπιθεωρητοποιήσεως τῶν δ)σῶν, ὑπογραμμίζουμε ἰδιαιτέρως τὴ σιωπή, ποὺ κράτησαν γύρω ἀπὸ τὸ θέμα αὐτό, ποὺ κυρίως ἄλλωστε προκάλεσε τὴν συζήτηση, ὅσοι καταπιάστηκαν στὸν ἀγῶνα. Στὸ σημεῖο αὐτὸ κατάπαιν τὴ γλῶσσα τους οἱ «προοδευτικοί»! Καὶ εἶναι ἀρκετὰ χαρακτηριστικὸ τοῦτο. Δείχνει πόσο πιστεύουν σὲ μερικοὺς ἐξωφρενισμούς, ποὺ τὶς χαρακτηρίζουν τάχα ὡς προοδευτικὲς ἰδέες.

Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐγνώριζαν καλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Κλάδου ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτό. Καὶ γι αὐτὸ ἐπεχείρησαν νὰ τὸ ἐπιτύχουν ἐξ..... ὑφαρπαγῆς καὶ σὲ χρόνο κατάλληλο, ποὺ στὸ Συμ)λιο παρακάθηντο δύο ἐκπρόσωποι τοῦ «ὡραίου φύλου», μὲ αἴτηση ποὺ ὑποβλήθηκε «ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ» ἀπὸ τὴν τότε Δ)ση βέβαια τῆς Διδασ. Ὁμοσπονδίας, ἡ μέλη αὐτῆς, ἀντὶ τὴ πρόταση νὰ τὴν φέρουν κανονικὰ ἐνώπιον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

* * *

Ὡς πρὸς τὴ σκόπιμη — γιὰ συνδικαλιστικοὺς κομματικοὺς (γύρω ἀπὸ τὴ Δ)ση τῆς Ὁμοσπονδίας) καὶ πολιτικοὺς λόγους — συκοφαντία καὶ τὴ σχετικὴ διατυμπάνιση τῆς συκοφαντίας ἀπὸ δασκαλομάνες καὶ δασκαλοπατέρες, ὅτι τάχα ἔβρισε τὶς δασκάλες καὶ μάλιστα στὸ σύνολο θεωρῶ ἀνάξιο καὶ ν' ἀπαντήσω· πολὺ δὲ περισσότερο νὰ ἐπικαλεσθῶ τὸ γεγονός, ὅτι διάλεξα γιὰ σύντροφο τῆς ζωῆς μου δασκάλα. Εὐτυχῶς, ὅτι ὑπάρχουν τὰ κείμενα γιὰ τοὺς ἔχοντας καλὴ τὴ πίστη.

Ἀληθὲς εἶναι, ὅτι κράτησα πράγματι θερμοκαυτήρα γιὰ νὰ καυτηριάσω δυὸ ἀποστήματα τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ δασκαλικοῦ σώματος:

Τὴ σερνικοθήλυκη γυναίκα ἡ ὁποία τὸν ἀνισόρροπο τύπο τῆς δὲν διστάζει νὰ τὸν προβάλη ὡς μοντέλλο γιὰ κάθε γυναίκα, καὶ τὴ ξετσίπωτη δασκάλα· ἐκείνη ποὺ μὲ τὴν ἀνώμαλο καὶ σκανδαλώδη ζωή της καὶ περισσότερο στὸ χωριό, ὅπου δὲν κρύβεται τίποτα, καταρρακώνει τὸ δασκαλικὸ ἀξίωμα καὶ τὴ γυναίκα.

Θὰ ἦταν ἄλλωστε μωρία νὰ ὑποστηριχθῆ, ὅτι τὸ σῶμα τῶν Δ)σῶν, κατ' ἐξαίρεση, εἶναι στὸ σύνολο ἄψογο.

Ἔπειτα θαρρῶ, τὴ γυναίκα δὲν τὴν ἐκτιμᾶ καὶ σέβεται ἐκεῖνος, ποὺ ἀδιαφορεῖ ἢ δὲν βλέπει ἢ ἐθελοτυφλώνεται καὶ ὅταν ἀκόμη ὑποσκάπτεται ἡ κοινωνικὴ καὶ ὑπηρεσιακή της τιμὴ ἀπὸ ἀνάξιους ἐκπροσώπους της, ἀλλ' ἐκεῖνος, ποὺ ἀγωνίζεται ν' ἀπαλλάξη τὸ σάπιο μέρος ἀπὸ τὸ γερὸ γιὰ νὰ κρατήσει τὴ γυναίκα ἐκεῖ ποὺ συμφέρει κι αὐτὴ καὶ τὴν Ὁλότητα, εἰδικῶς δὲ καὶ τὸ Λαϊκό μας Σχολεῖο, ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει καὶ μᾶς ἀπασχολεῖ σὰν ἐκπαιδευτικούς.

Ἰδοὺ τί ἐγράφαμε στὸ τέλος τῆς μελέτης μας «ὁ ρόλος τῆς γυναίκας στὴ ζωὴ καὶ ἡ δασκάλα» καὶ συγκεκριμένα στὸ φύλλο τῆς 15-2-7: «Ἰδιαιτέρως περιμένουμε νὰ μᾶς προσέξουν οἱ δασκάλες μας, ἡ μεγάλη πλειονότητα τῶν ὁποίων, εἴμεθα βέβαιοι, θὰ ἐκτιμήσουν μὲ πλήση κατανόηση, ὅσα χάριν τῆς γυναίκας καὶ τῆς δασκάλας σὲ συνδυασμὸ καὶ πρὸς τὸ συμφέρο τοῦ σχολείου ἐκθέτουμε» κ.τ.λ.

* * *

Τώρα καὶ μερικὲς εἰδικὲς ἀπαντήσεις σὲ ἐπικριτές μας.

α) Στὴ κ. Καραντώνη, ποὺ φαίνεται καὶ πολὺ πικαρισμένη. Ἐγὼ δὲν εἶπα, ὅτι οἱ γυναῖκες εἶναι ἀνίκανες νὰ κάνουν κάθε εἴδους ἐργασίας καὶ μάλιστα σὰν αὐτὲς ποὺ ἀπαριθμεῖ ἡ κ. Κ. γύρω ἀπὸ τὴ Κοινωνικὴ Πρόνοια. Ἀντιθέτως εἴπαμε, ὅτι ὑπάρχουν ἔργα, ποὺ προσιδιάζουν στὸ χαρακτῆρα τῆς γυναίκας καὶ μεταξὺ τῶν ἔργων αὐτῶν συγκαταλέξαμε καὶ τὸ δασκαλικό.

Καὶ ἀκόμα γράψαμε, πὼς «πολλὲς δασκάλες κάνουν τὴ δουλιά τους καλύτερα ἀπὸ πολλοὺς συναδέλφους ἀρσενικούς, γιατὶ οὔτε ἡ ἀντίληψη οὔτε ἡ φιλοτιμία τοὺς λείπει, ἀρκεῖ νὰ μὴ περισπῶνται — ἐδῶ ἀκριβῶς ἀρχίζει ἡ διαφωνία μας — ἀπὸ οἰκογενειακὲς φροντίδες».

Δικαίως ἡ κ. Καραντώνη ὑπερηφανεύεται γιὰ τὸ ρόλο τῆς Ἑλληνίδας, γύρω ἀπὸ τὴ Κοινωνικὴ Πρόνοια καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ πολέμου. Ἀλλὰ ἡ ἐπιτυχία ὀφείλεται ἀσφαλῶς σὲ γυναῖκες, ποὺ δὲν ἐμποδίζονταν ἀπὸ οἰκογενειακὲς καὶ κυρίως μητρικὲς φροντίδες.

Δηλαδὴ παρέργως καὶ ἐρασιτεχνικὰ μπορεῖ καὶ ἡ παντρεμένη ἀκόμη γυναίκα, ἐφόσον δὲν πιέζεται ἀπὸ οἰκογενειακὲς ἀνάγκες, ν' ἀσχολῆται μὲ τέτοιες ἀσχολίες. Ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κάνη ὡς ἐπάγγελμα, ποὺ ἀπαιτεῖ καθημερινὴ ἔξοδο καὶ σὲ ὧρες τακτές.

Π. χ. μιὰ γυναίκα μπορεῖ νὰ κάνη τὴ νοσοκόμα, καλύτερα βέβαια καὶ ἀπὸ τὸν ἄνδρα, γιατὶ τὸ ἔργο αὐτὸ προσιδιάζει στὸ γυναικεῖο χαρακτῆρα.

Ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήση τὸ ἔργο της συστηματικά, δηλ. ἐπαγγελματικά, καὶ μετὰ τὸ γάμο της.

Γιατὶ ἀντιθέτως δὲν θὰ ἐπαρκῆ οὔτε στὸ ἐπαγγελματικό της, οὔτε στὸ κύριο, τὸ οἰκογενειακὸ τῆς ἔργο.

Καὶ ἂν γιὰ κάμποσο χρονικὸ διάστημα μπορέση ν' ἀνταποκριθῆ μὲ κάποια ἐπάρκεια καὶ στὰ δυὸ μέτωπα, τελικῶς θὰ καμφῆ ὁ ὀργανισμός της.

Γι' αὐτὸ καὶ νοσοκόμα — ἕνα ἀπὸ τὰ ἐπαγγέλματα ποὺ ἐπικαλέστηκε ἡ κ. Κ. τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας — δὲν ὑπάρχει παντρεμένη. Μετὰ τὸ γάμο της παίρνει ἀπολυτήριο ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο, ὅπως γίνεται καὶ στὶς ἰδιωτικὲς ἐπιχειρήσεις, ὅπου τὸ ποσὸν καὶ ποιὸν τῆς ἐργασίας ὑπολογίζεται μὲ σοβαρότητα. Μόνο τὸ Κράτος εἶναι βολικὸ γιὰ τέτοιες ἀβαρίες. Γι' αὐτὸ ὅ,τι κρατικὸ καὶ ξεχαρβαλωμένο.

2) Στὸν κ. Β. Παπαευθυμίου, ποὺ ὕστερα ἀπὸ ἐπικινδύνους θεωρητικοὺς ἀκροβατισμοὺς μεταξὺ τοῦ «ἥξεις - ἀφήξεις» κατέληξε νὰ ἐπικαλεσθῆ γιὰ παράδειγμα τή... προκοπὴ τῆς ἀγρότισας, ποὺ ἐπαρκεῖ ἀξιόλογα, καθὼς λέγει, καὶ στὶς οἰκογενειακὲς καὶ στὶς ἔξω δουλειές, τί νὰ τοῦ εἰπῆς;

Φαίνεται πὼς τὸ παιδὶ αὐτό, (παιδὶ πρέπει νὰ εἶναι), εἶναι γέννημα καὶ θρέμμα τοῦ Κολωνακιοῦ καὶ δὲν ἐγνώρισε ποτὲ ἀπὸ κοντὰ τὴ κατάντια τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας, τῆς ὁποίας ἡ νοικοκυρὰ εἶναι ὑποχρεωμένη ἀπὸ σκληρὴ ἀνάγκη ν' ἀγωνίζεται «μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα» διμέτωπο ἀγῶνα ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς ἀτέλειωτες δουλειὲς τῆς οἰκογενείας ἀφ' ἑνὸς καὶ μάλιστα μὲ πολλὰ παιδιὰ — ὅπως εἶναι κατὰ κανόνα οἱ ἀγροτικὲς οἰκογένειες — καὶ τοῦ χωραφιοῦ, ἀμπελιοῦ, τοῦ δάσους, κ.τ.λ, ἀφ' ἑτέρου.

Τὸ πρόωρο γῆρας τῶν γυναικῶν αὐτῶν, ποὺ ἐκφράζεται μὲ τὶς παράκαιρες ρυτίδες καὶ τὸ ἀναιμικὸ χρῶμα, καλωσύνη καὶ προκοπὴ δείχνει;

Καὶ ἡ ἀπλυσιὰ καὶ κονίδα τῶν παιδιῶν, ποὺ ἔρχονται σχολεῖο, οἱ ἀγῶνες τῶν φιλοτίμων δασκάλων καὶ δ)σῶν, ποὺ ἀγωνίζονται ν' ἀπαλλάξουν τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου των ἀπὸ τ' ἀνωτέρω κακά, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ πληγώσουν τὴ φιλοτιμία τῆς ἀγρότισας μάνας ποὺ μόλις μπορῆ νὰ σέρνη τὸ Σταυρὸ τοῦ Μαρτυρίου, εἶναι στοιχεῖα προκοπῆς καὶ παραδείγματος γιὰ μίμηση, κ. Παπαευθυμίου; Ἢ μήπως καὶ σεῖς τὴν ἀγροτιὰ τὴν ἐμάθατε ἀπὸ ρωμαντικὲς πληροφορίες τῶν κοινωνιολόγων τῆς Πρωτεύουσας;

Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ζηλεύουμε τὴν προκοπὴ τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας (τῆς ὁποίας ἡ νοικοκυρὰ ἀγωνίζεται μέσα κι ἔξω), καλύτερα θὰ ἦταν νὰ σκεφτώμαστε κατὰ ποῖον τρόπον θὰ μπορούσαμε νὰ δημιουργήσουμε εὐνοϊκωτέρους οἰκονομικοὺς ὅρους στὴν ἀγροτικὴ οἰκογένεια, γιὰ νὰ μπορῆ ἡ ἀγρότισα νὰ περιορισθῆ στὸ ἕνα, τὸ καθαυτὸ δικό της, μέτωπο, τὸ οἰκογενειακό.

3) Τέλος λίγα λόγια γιὰ τὸν κ. Ντεγιάννη, ἂν αὐτός, σὰν ἀρχισυντάκτης, εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ ἔκαμε μερικὰ τυπικὰ μᾶλλον σχόλια στὴ «Νεοελληνικὴ Παιδεία» γύρω ἀπὸ τὴ συζήτηση.

α) Δὲν μᾶς ἱκανοποιεῖ οὔτε ὁ φωτισμένος καὶ ἱκανὸς κ. Ντεγιάννης, οὔτε τὸ περιοδικό, ποὺ ἐκπροσωπεῖ ὅταν σ' ἕνα τόσο ζωντανὸ θέμα, ὅπως εἶναι ἡ παντρεμένη δασκάλα ἐν σχέσει μὲ τὴν πανθομολογημένη κακοδαιμονία τοῦ Λαϊ-

κοῦ Σχολείου, ἀποφεύγη νὰ πάρη οὐσιαστικὴ θέση.

Βέβαια ὑπάρχει καὶ ὁ λόγος ποιὸν νὰ εὐχαριστήση καὶ ποιὸν νὰ κακοκαρδίση τὸ περιοδικό, ἐφόσον ἐδιχάστηκαν οἱ γνῶμες τῶν δ)λῶν. Ἀλλ' ὁ ρόλος τοῦ καλοῦ περιοδικοῦ εἶναι νὰ «ὀρθοτομῆ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας», ἀδιαφορώντας γιὰ τὶς ὑποκειμενικὲς ἀντιλήψεις.

β) «Τὸ θέμα—ὁ ρόλος τῆς παντρεμένης γυναίκας καὶ ἔξω τῆς οἰκογενείας—εἶναι ξεπερασμένο ἀπὸ τὴ θεωρητικὴ κι ἀπὸ τὴν πρακτική του πλευρά» λέγει ὁ κ. Ντεγιαννης.

Ἐμεῖς λέμε: Τίποτε δὲν εἶναι τὸ «ξεπερασμένο». «Τὰ πάντα ρεῖ».

Πόσες θεωρίες ἔπεσαν καὶ πέφτουν συνεχῶς μὲ τὴν διαρκὴ ἀναζήτηση καὶ ἔλεγχο. Πρόχειρο παράδειγμα γιὰ μᾶς τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς ἡ θεωρία τοῦ Ἑρβάρτου καὶ τὰ «στάδια» ὡς πρακτικὴ ἐφαρμογή της.

γ) Βέβαια ὁ Κλαπαρὲντ εἶπε: «Ἡ ἀγωγή! Νὰ ὁ ἀληθινὸς ρόλος τῆς γυναίκας».

Μάλιστα αὐτὸ κανεὶς δὲν τὸ ἀρνεῖται. Κι αὐτὸ ἐννοοῦμε κι ἐμεῖς μὲ τὸν ὅρο «προσιδιάζει». Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι ὑπὸ ποίους ὅρους νὰ τελῆται ἡ ἀγωγὴ ἀπὸ τὴ γυναίκα. Δηλαδὴ καὶ ὡς μητρικὸ καθῆκον μέσα στὴν οἰκογένειά της καὶ ὡς ἐπάγγελμα ἔξω, στὸ σχολεῖο;

Αὐτὸ δὲν μᾶς τὸ λένε οἱ ξένοι σοφοί, πολὺ δὲ περισσότερο ὅσοι θεωρητικὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ ζητήματα τῆς ἀγωγῆς, γιατὶ εἶναι αὐτονόητο.

δ) «Λόχο ἀπεσπασμένων» ἀντίκρυσε ὁ κ. Ὑπουργὸς σὲ κάποιο σχολεῖο τῶν Ἀθηνῶν, λέγει σὲ ἄλλο σχόλιο του ὁ κ. Ντ. Ἀλλὰ δὲν προχωρεῖ νὰ εὕρη τὴ «ρίζα τοῦ κακοῦ». Ἂν μᾶς ἔλεγε τουλάχιστον μὲ τὶ ὑλικὸ εἶναι «ἐπανδρωμένοι» οἱ λόχοι αὐτοὶ τῶν σχολείων τῆς Ἀθήνας, ἀπὸ δασκάλους ἢ δασκάλες, καὶ σὲ ποιὸ ποσοστὸ γιὰ κάθε φῦλο, κάτι θὰ καταλαβαίναμε.

Ὡστόσο ἐμεῖς τὴν ἴδια διαπίστωση ἐκάμαμε στὴ μελέτη μας, ποὺ δημοσιεύθηκε καὶ τὴ ρίζα τοῦ κακοῦ ηὕραμε, ποὺ εἶναι ὁ πληθωρισμὸς τῆς δασκάλας, ἄλλο θέμα ἐπίσης σοβαρό, ποὺ κανεὶς ὅμως ἀπὸ τοὺς ἀντιδίκους μου ἐπίσης ἔθιξε.

Ὑπάρχουν ζωντανὰ προβλήματα γιὰ τὴν ἑλληνικὴ παιδεία, ποὺ δὲν ὑπάρχουν ἄλλοῦ.

Ἀντὶ λοιπὸν νὰ μιμούμεθα ξηρὰ τοὺς ξένους, ποὺ τώρα ἀσχολοῦνται μὲ τὸν ρυθμὸ τῆς στέγης τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ των οἰκοδομήματος, καλὰ θὰ κάνουμε ἐμεῖς νὰ στερεώσουμε τοὺς τοίχους τοῦ δικοῦ μας τέτοιου οἰκοδομήματος ποὺ διαρκῶς τρίζουν. Δηλαδὴ νὰ ἐφαρμόσουμε ἐκεῖνο ποὺ λέμε «προσαρμογὴ πρὸς τὴν ἑλληνικὴ πραγματικότητα».

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ
ΨΑΡΩΝ 41 - ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΦΡΑΠΙΕ

"Η ΔΑΣΚΑΛΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ"

Τοῦ κ. ΠΑΝΟΥ Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ
τέως Ἐπιθεωρητοῦ Δημοτικῶν Σχολείων

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ 52 φύλλο)

Ἡ Λουίζα εἶχε μετατεθεῖ δυσμενῶς στὸ Μπερνύ, σὲ μονοτάξιο σχολεῖο θηλέων.

. . . . . .

Ὁ ἐπιθεωρητὴς κ. Βωπὰς κοκέτης καὶ γυναικὰς εἶχε κατορθώσει νὰ προαχθεῖ (Σ. Μ. αὐτά, βλέπετε συμβαίνουν καὶ στοὺς Πσρίσιους). Τὸν ἀντικατάστησε ὁ κ. Ντουσάν, σοφὸς ἄνθρωπος, φιλόσοφος, ἕνας ἄνθρωπος ἀπόλυτα δίκαιος καὶ καλός. Δὲ φροντιζε νὰ ἔχει προστάτες. Οὔτε ἔδινε δίκαιο στοὺς δυνατοὺς οὔτε ἐξυπηρετοῦσε τὰ πάθη τοὺς.

Πεπεισμένος ὅτι τὸ καθῆκον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἦταν νὰ προστατεύει τὸ προσωπικό, ἔμπαινε σὲ μιὰ τάξη μὲ τὴ φροντίδα νὰ ἰδεῖ μήπως κανένα προσὸν τοῦ δασκάλου διέφευγε τὴν προσοχὴ τῆς ὑπηρεσίας.

Πίστευε πὼς ἀδικοῦσε ἕνα δάσκαλο, ἂν παράλειπε νὰ σημειώσει ἔστω καὶ μιὰ μόνη ἐπιδεξιότητά του. Ἔτσι ἔσωζε ἕνα μέτριο δάσκαλο φανερώνοντας σ' αὐτὸν μερικὲς ἱκανότητες, ποὺ εἶχε, καὶ τὸν καθιστοῦσε καλὸ δάσκαλο δείχνοντάς του τὶς ἐλλείψεις του.

Ὅταν ἀπευθυνόταν σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς ὑφισταμένους του, δάσκαλο ἢ δασκάλα, πάντοτε τοὺς καλοῦσε «παιδί μου», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μετάφραζε ὅλη τὴν καλωσύνη τῆς ψυχῆς του κι ἔδινε θάρρος καὶ πίστη.

Οἱ κριτικές του ἦταν πάντοτε εἰλικρινεῖς καὶ ἐπέτρεπε στοὺς δασκάλους νὰ ὑπερασπίζονται. Πολλὲς φορὲς δὲ δυσκολευόταν νὰ ὁμολογήσει ὅτι εἶχε ἄδικο. Ὅταν ἕνας δάσκαλος ἀναγνώριζε τὸ λάθος του καὶ ἔδινε τὴν ὑπόσχεση πὼς θὰ τὸ διορθώσει, τὴν ὑπόσχεσή του τὴ θεωροῦσε ὁ ἐπιθεωρητὴς εἰλικρινῆ καὶ τὰ λάθη σβήνονταν. Τὰ ἀνώνυμα γράμματα μὲ καταγγελίες τὰ πέταγε στὸ καλάθι. Εἰδοποιοῦσε ὅμως τοὺς καταγγελλομένους νὰ προσέχουν καὶ νὰ προφυλάγονται ἀπὸ ἕναν κίνδυνο. Μαζί του ὅλα ἔβγαιναν στὸ φῶς.

Τὴ Λουίζα ἀμέσως τὴν ἔκρινε κατὰ τὴν ἀξία της. Ὁ κ. Ντουσὰν εἶχε διαβάσει τὴν ψυχή της στὸ πρόσωπό της. Εἶχε ἐκτιμήσει τὴ φοβερὴ σπατάλη δυνάμεων, ὑγείας καὶ καλωσύνης τῆς Λουίζας στὸ Μπερνὺ τρία χρόνια.

— Παραξενεύουμαι, κόρη μου, νὰ μὴ βρίσκω θέρμανση στὴ τάξη σας μῆνα Ἰανουάριο. Θὰ ὑποφέρετε ἀπὸ τὸ κρῦο, εἶπε μ' ἕναν τόνο συμπόνιας.

Ἡ Λουίζα τοῦ ἐξήγησε ὅτι ἡ θερμάστρα εἶχε σπάσει πρὸ δέκα πέντε ἡμερῶν καὶ ὅτι ἡ κοινότης ἀρνεῖται νὰ τὴ διορθώσει ἢ ν' ἀγοράσει καινούργια μὲ τὴν πρόφαση ὅτι ἡ θερμάστρες δὲ φθείρονται καὶ ὅτι ἡ δασκάλα ἀπὸ ἀμέλεια τὴν εἶχε σπάσει.

Τότε ὁ ἐπιθεωρητὴς μὲ ἐρωτήσεις τέτιες, ποὺ μόνον οἱ μητέρες ξέρουν νὰ ψιθυρίζουν στὰ παιδιά τους ἀνάγκασε τὴ Λουίζα νὰ ἀνοίξει τὴν καρδιά της.

Μὲ λίγα λόγια ἁπλὰ σὰν νὰ τὰ ἔλεγε στὸν καλὸ Θεὸ τοῦ διηγήθη γιὰ τὸ μελαγχολικὸ καὶ κρύο οἰκοδόμημα τοῦ σχολείου, γιὰ τὴ μόνωσή της, γιὰ τὴν ἐχθρότητα τῆς κοινότητος, γιὰ τὴν ἀπείθεια τῶν παιδιῶν, τὴ σκληρότητα τῶν γονέων, τὴν ἀρρώστια της καὶ τὴ φτώχια της.

— Καὶ ὁ προκάτοχός μου; τὴ ρώτησε.

Ἡ Λουίζα χαμήλωσε τὸ κεφάλι καὶ δὲν ἀπάντησε τίποτε.

* * *

Ὁ κ. Ντουσὰν ἦταν κοντὸς καὶ πολὺ ἄσχημος. Τὸ ἐπάνω χεῖλος του ἦταν σχισμένο καὶ ἄφηνε νὰ φαίνονται τὰ ἐπάνω οὖλα μὲ ἄσχημα δόντια. Ἕνα γενάκι χωρὶς χρῶμα φύτρωνε ἀραιὰ σπαρμένο στὸ πρόσωπό του ἐξαιρετικὰ ζαρωμένο καὶ μὲ χρῶμα περγαμηνῆς, ἂν καὶ ἦταν μόνον πενῆντα χρονῶν. Φαιτόταν ὅμως πὼς ὅλη ἡ ἀνθρώπινη δομορφιὰ ἦταν συγκεντρωμένη στὰ μάτια του. Μόλις ἔλομπαν, δὲν ἔβλεπε κανεὶς παρὰ μόνον αὐτὰ στὸ πρόσωπό του καὶ δὲ χόρταινε κανεὶς τὸ χάδι τους. Καὶ ὁ ἄνθρωπος γαινόταν ὡραῖος. Τὸ θέλγητρο τοῦ βλέμματός του ἔμεινε παντοῦ ὅπ' ὅπου περνοῦσε.

Ἡ Λουίζα αἰσθάνθηκε θαυμασμό, ἐν μέρει θρησκευτικό, στὴν παρουσία τοῦ νέου ἐπιθεωρητοῦ καὶ μιὰ χαρὰ πολὺ βαθιά. Νά, ὑπῆρχε ἡ μαχρινὴ αὐτὴ δύνσμη παντοδύναμη, πάντοτε παροῦσα ὅπως ἡ θεότης, πρὸς τὴν ὁποίαν μποροῦσαν νὰ κατευθύνονται οἱ ἐλπίδες της καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη της. Ὑπῆρχε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔβλεπε ὅλους τοὺς δασκάλους σὰν παιδιά του, τοὺς ὑποστήριζε, μάθαινε τὴ δυστυχία τους, τοὺς παρηγοροῦσε καὶ γνώριζε πῶς νὰ τοὺς εὐεργετεῖ καὶ τοὺς ἀγαπᾶ.

Καὶ ὅ,τι ὡς τότε εἶχε ὑποφέρει ἡ Λουίζα σβήστηκε. Ὁ κ. Ντουσὰν γνώριζε μὲ τὶ λόγια νὰ γιατρέψει τὶς πληγές της. Καὶ πιὰ εἰς τὸ μέλλον δὲ θὰ ὑπέφερε. Τέλειωσαν ὅλα.

— Ἔχετε τὴν καλωσύνη κόρη μου, νὰ διδάξετε ἕνα μάθημα, χωρὶς νὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν σας τὴν παρουσία μου, εἶπε ὁ ἐπιθεωρητής.

Ἡ Λουίζα ἦταν τότε κυριολεκτικὰ βασίλισσα μέσα στὴν τάξη της. Ἔβλεπε ὁ ἐπιθεωρητὴς τὰ παιδιὰ νὰ σκύβουν σ' ἕνα νεῦμα της ὅπως σκύβουν τὰ στάχυα στὸ ἐλάχιστο φύσημα τοῦ ἀνέμου. Ἔβλεπε ὅλα τὰ πνεύματα νὰ λάμπουν σὲ μιὰ μόνη λέξη, ὅπως ἀνάβουν τὰ ἠλεκτρικὰ φῶτα μὲ τὴ στροφὴ τοῦ διακόπτη. Ἔβλεπε τὸ εὐγενικὸ πάθος, ποὺ χτυπιοῦσε πηδοῦσε κι ἔλαμπε μέσα στὴν ψυχή της καὶ μέσα στὸ σῶμα τῆς γυναίκας αὐτῆς, τῆς τόσο λεπτῆς, τόσο ζωντανῆς, τόσο ἐνεργητικῆς. Ἔβλεπε τὴ θερμὴ ἀφοσίωση ἀκέραιη ἔπειτα ἀπὸ τόσες ἀδικίες.

Ἀποσύρθηκε βαθιὰ συγκινημένος λέγοντας· «Εἶδα τὴ δασκάλα».

* * *

Τὸ βράδυ ὁ ἐπιθεωρητὴς κλεισμένος στὸ δωμάτιό του μὲ τὸ κεφάλι μέσα στὰ χέρια, κοντὰ στὴ φωτιά, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα δεῖπνο μέτριο, καθ' ὃν χρόνον τὸ χιόνι ἔξω στροβιλιζόταν σὰν πεταλοῦδες, ἐπαναλάβαινε «Εἶδα τὴ δασκάλα».

— Εἶδα ἐκεῖνη ποὺ ἀγωνίζεται νὰ σπείρει τοὺς καλοὺς σπόρους καὶ νὰ ἐμποδίζει τοὺς κακοὺς νὰ φυτρώσουν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν μέσα στὴν ἀνθρωπότητα. Ἐκείνη, ποὺ δίνει γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν καλῶν σπόρων τὸ αἷμα της, τὰ πνευμόνια της, τὸ μυαλό της, ἡ ὁποία ἀγαπᾶ τοὺς μικροὺς ἀφελεῖς δημίους της. ἡ ὁποία ἀγκομαχᾶ, στενάζει ἀπὸ τὴν κούραση, βραχνιάζει ἀπὸ τὶς φωνές, γιὰ νὰ χώσει τὴν ψυχή της μέσα στὶς ψυχὲς τῶν παιδιῶν.

Εἶδα ἐκείνη, ἡ ὁποία γιὰ ἕναν πενιχρὸ μισθὸ μὲ ὅλες τὶς προσβολὲς τῶν ἀνθρώπων, τὶς ἀπειλές, τὰ βάσανα διδάσκει στὴ νέα γενεὰ τὸ σεβασμὸ στὸ Νόμο, τὸ ἀπαροβίαστο τῆς ἰδιοκτησίας, τὸ μεγαλεῖο τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδιᾶς τῶν ἀνθρώπων.

Ἐκείνη ἡ ὁποία μὲ γλῶσσα ἐκλεκτή, μὲ κουστοῦμι μέτριο, μὲ στομάχι ἐλαφρὸ διδάσκει μὲ πεποίθηση, μὲ πίστη, ὅτι ἡ ἐργασία καὶ ἡ καλὴ συμπεριφορὰ εἶναι τὰ μόνα ἐχέγγυα τῆς εὐτυχίας, ὅτι ἡ ἀρετὴ πάντοτε ἀνταμείβεται ἐδῶ κάτω.

Καὶ ὁ ὑπέροχος κ. Ντουσὰν ζήτησε συγχώρεση ἀπὸ τὸν καλὸ Θεό, γιατὶ ἦταν ἁμαρτωλός.

Ἔπειτα ἀπὸ ὀκτὼ ἡμέρες ἡ Λουίζα μετετέθη στὸ Τιρανύ.

Ἦταν τοῦτο μιὰ προαγωγή.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη τὸ βιβλίον: **«Πατριδογνωσία Θεωρητικὴ καὶ Πρακτική»** Τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Δημοτικῶν Σχολείων Κιλκίς, κ. *Τριαντάφυλλου Παπαθεοδώρου*.

Ἔχει συνταχθῆ κατὰ τὸν πλέον ἄριστον τρόπον, διὰ ν' ἀνακουφίση τοὺς διδασκάλους. Περιέχει ὅλας τὰς σχετικὰς μὲ τὴν **Πατριδογραφίαν** γνώσεις, εἰς σύντομα **Κεφάλαια**, ἔχοντα ἐπὶ μέρους περιλήψεις. Εἶναι συνδυασμένη θεωρία καὶ πρᾶξις, πείραμα καὶ ἐφαρμογή.

Τὸ βιβλίον τοῦτο ἔρχεται νὰ πληρώση μιαν σοβαρὰν ἔλλειψιν εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐκπαίδευσιν.

—Ἐκυκλοφόρησε τὸ νέον τεῦχος τῶν **«Ἀκτίνων»** (τοῦ Αὐγούστου) πλούσιον εἰς ἐπιστημονικὴν καὶ λογοτεχνικὴν ὕλην. εἰδήσεις ἀπὸ τὴν σύγχρονον πνευματικὴν κίνησιν, κριτικὴν κλπ.

Ἀπὸ τὰ περιεχόμενα: Ἡ νόσος ὡς γενικὴ τοῦ ὀργανισμοῦ λειτουργικὴ παρεκτροπή τοῦ Κ θηγητοῦ κ. Μαρίνου Γερουλάνου, Ἀνώτερα ἀτμόσφαιρα καὶ ἀκτινοβολία, τοῦ Ὑφηγ. κ. Δ. Κωτσάκη. Ὁ Γεωλόγος De Lannay ἐμπρὸς στὸ μεγάλο πρόβλημα τοῦ κ. Ἰ. Ἑρμωνικοῦ, ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος ὡς ποιητικὸ κείμενο, τοῦ Θεοδ. Ξύδη, ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο μιᾶς βυζαντινῆς ἡρωΐδος, (τῆς δ. Φοίβης Στεφανᾶ).

—Ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησε τὸ βιβλίον **«Στροφὲς»** τοῦ συναδέλφου *Γ. Γεωργοπούλου* κατάλληλον διὰ σχολικὰς ἑορτάς.

—Ὁμοίως «Εἰσαγωγὴ στὴν Καλαισθητικὴ Ἀγωγή», *Πότη Ε. Κατσιρέα*. Μετεκπαιδευθέντος Δημοδ)λου.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Ἐτησία συνδρομὴ τοῦ Διδασκαλικοῦ Βήματος δραχμαὶ 15.000
Διὰ τὰς Σχολικὰς Ἐφορείας . . . . . Δραχ. 15.000
Τιμὴ τοῦ φύλλου . . . . . Δραχ. 500

⊙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ⊙

Η ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Ἡ Διδ. Ὁμοσπονδία, ἡ Ὁμοσπονδία τῶν Δικαστικῶν, ἡ Ὁμοσπονδία Τ. Τ. Τ. μετὰ τῶν λοιπῶν Συλλόγων τῆς Α.Δ.Ε.Δ.Υ. καταρτίζουν τὸ Καταστατικὸν τῆς μελλούσης νὰ ἱδρυθῇ Τριτοβαθμίου δημοσιοϋπαλληλικῆς ὀργανώσεως.

Τὴν ἀνάγκην τῆς ἱδρύσεως μιᾶς Πανυπαλληλικῆς ὀργανώσεως ἀνεγνώρισεν ἀπὸ πολλοῦ ἡ Διδ. Ὁμοσπονδία καὶ ἐπανειλημμένως εἰργάσθη, κατὰ τὸ δυνατόν, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἰδέας αὐτῆς, χωρίς, ἀτυχῶς, νὰ φθάσῃ μέχρι σήμερον εἰς ἀποτέλεσμα.

Ἂς ἐλπίσωμεν, ὅτι ἡ νέα προσπάθεια, ποὺ καταβάλλεται καὶ πάλιν σήμερα ἀπὸ τοὺς Ὑπαλλήλους, θὰ εἶναι ἡ τελευταία καὶ ὅτι συντόμως θὰ κληθῇ ὁ Δημοσιοϋπαλληλικὸς κόσμος τῆς χώρας εἰς τὸ Πανυπαλληλικόν του συνέδριον, διὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς κοινῆς Ὀργανώσεώς του, ἡ ὁποία θὰ ἑνώσῃ καὶ θὰ συνδέσῃ μὲ ἀρρήκτους δεσμοὺς τοὺς ὑπαλλήλους.

Εἶναι πλέον καιρὸς νὰ λησμονήσωμεν τὰς διαφόρους κλαδικὰς διαφοράς μας καὶ τὰς διαφόρους τάσεις μας καὶ νὰ ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι ὅλοι μας ζῶμεν ὑπὸ τὰς ἰδίας συνθήκας καὶ ἐπιδιώκομεν ἕνα κοινὸν σκοπόν, τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τοῦ Δημοσίου Ὑπαλλήλου ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, χάριν τοῦ συμφέροντός του καὶ χάριν τοῦ συμφέροντος τῆς χώρας.

ΔΙΚΑΙΟΝ ΑΙΤΗΜΑ

Ὅσοι ἐκ τῶν συναδέλφων προήχθησαν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ὁρίου ἡλικίας δὲν δικαιοῦνται συντάξεως τοῦ βαθμοῦ ἐκ τοῦ ὁποίου προήχθησαν. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν Νόμον καὶ δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ παραπονεθῶμεν κατὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου.

Ἂν ὅμως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πόσα καὶ ὁπόσα ὑπέστησαν οἱ Δ)λοι, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι, μεθ' ὅλου τοῦ Λαοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ ὅτι λόγῳ τῶν συνθηκῶν τούτων δὲν ἐπραγματοποιοῦντο αἱ προαγωγαὶ των κατὰ τὸν ὡρισμένον ὑπὸ τοῦ Νόμου χρόνον, εἰς τί πταίουν αὐτοί, ἂν προήχθησαν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας των καὶ διατί νὰ στεροῦνται σήμερον τῆς συντάξεως τοῦ τελευταίου βαθμοῦ;

Δὲν φρονοῦν οἱ ὁρμόδιοι, ὅτι μιὰ σχετικὴ τροποποίησις τοῦ ἰσχύοντος περὶ συντάξεων Νόμου θ' ἀπέδιδεν ἕνα δίκαιον, ὀφειλόμενον εἰς τοὺς ἐν λόγῳ δικαιούχους, οἱ ὁποῖοι, ἄλλωστε, εἶναι ἐλάχιστοι καὶ ἀφοῦ καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας των τὸ Κράτος τοὺς διατηρεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, διότι τοὺς χρειάζεται;

ΕΡΑΝΟΣ

Οἱ Δημ)λοι καὶ ὡς κλάδος δημοσιοϋπαλληλικὸς καὶ ὡς ἄτομα συμμετέσχον εἰς τὸν διενεργηθέντα ἔρανον ὑπὲρ τῶν μαχομένων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

Ἡ ΙΘ' Γεν. Συνέλευσις τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Κλάδου ἀναγνωρίζουσα τὴν σπουδαιότητα ἑνὸς τοιούτου ἔρανου, ἔλαβεν ὁμοφώνως τὴν ἀπόφασιν νὰ συγκεντρώσουν οἱ Σύλλογοι τὰ συλλεγόμενα ποσὰ καὶ νὰ τὰ ἀποστείλουν εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν ἡ ὁποία θὰ τὰ κατέθετεν ὅπου ἔπρεπε. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὄχι μόνον θὰ ἐγνώριζεν ἡ Ὀργάνωσις τὸ συνολικὸν ποσὸν τοῦ ἔρανου—ὅπως εἶχε καθῆκον—ἀλλὰ καὶ θὰ ἐφρόντιζε νὰ φέρῃ εἰς τὴν δημοσιότητα τὸ μέτρον αὐτὸ τῆς συμβολῆς τοῦ Κλάδου εἰς τὸν ἔρανον—ὅπως εἶναι ἀνάγκη.

Ἀντὶ τούτου οἱ συνάδελφοι ἢ παρερμηνεύοντες τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως ἢ καὶ συμμορφωθέντες πρὸς κάποιαν διαταγὴν περὶ καταθέσεως τοῦ ἔρανου εἰς τὸς Νομαρχιακὸς Ἐπιτροπάς, δὲν ἀπέστειλαν τὰ συγκεντρωθέντα ποσὰ εἰς αὐτήν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὴν εἰδοποίησαν σχετικῶς. Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον ἡ πρόθυμος καὶ σημαντική, ὡς πληροφορούμεθα, εἰσφορά μας εἶναι σήμερον ἄγνωστος εἰς τὴν Κοινωνίαν.

Ἡ Ὁμοσπονδία ἐπιφυλάσσεται νὰ δημοσιεύσῃ τὰ κατὰ Συλλόγους συλλεγέντα ποσά, οἱ δὲ Σύλλογοι ὀφείλουν νὰ εἰδοποιήσουν αὐτὴν ἐγκαίρως περὶ τούτου.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟΝ

Οἱ συνάδελφοι τῶν Ἐπαρχιῶν παραπονοῦνται ἐνίοτε κατὰ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰ Κέντρα—καὶ ἰδίως εἰς τὴν Πρωτεύουσαν—διότι μόνοι αὐτοὶ ἔχουν, δῆθεν, τὸ προνόμιον νὰ καρποῦνται διαφόρων Κρατικῶν παροχῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς εἰς τὰς Ἐπαρχίας ὑπηρετοῦντας, τοὺς ὁποίους συνήθως ἀγνοεῖ τὸ Κράτος καὶ διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ὀργάνωσίς μας δεικνύει ἐν προκειμένῳ ἀδιαφορίαν.

Τὸ παράπονον αὐτὸ τῶν συναδέλφων τῶν Ἐπαρχιῶν—ἐλαχίστων εὐτυχῶς—προέρχεται ἐξ ἐσφαλμένης σταθμίσεως τῶν πραγμάτων καὶ εἶναι, ἑπομένως, ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ παύσῃ ὑφιστάμενον.

Οὔτε οἱ εἰς τὰ Κέντρα ὑπηρετοῦντες τυγχάνουν ἰδιαιτέρας Κρατικῆς μερίμνης, ἀλλ' οὔτε καὶ οἱ ἴδιοι ἠξίωσαν ποτὲ τοιαύτην διάκρισιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ὁμοσπονδία οὐδέποτε ἠδιαφόρησε διὰ τοὺς συναδέλφους τῶν Ἐπαρχιῶν.

Ἀντιθέτως, ὁσάκις προέκυψεν ἡ ἀνάγκη οἱασδήποτε παροχῆς εἰς τοὺς συναδέλφους, ἡ Ὀργάνωσίς μας εἰργάσθη πάντοτε διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν παροχῶν τούτων μὲ ὅλην της τὴν δύναμιν, Διοχέτευσις εἰδῶν ἱματισμοῦ εἰς τὰς Ἐπαρχίας, διανομὴ τροφίμων καὶ κάθε διευκόλυνσις διὰ τοὺς συναδέλφους τῶν Ἐπαρχιῶν ἐθεωρήθη παρὰ τῆς Ὁμοσπονδίας ὡς ἰδιαίτερον μέλημά της.

Ἐκεῖνοι, ἑπομένως ἐκ τῶν συναδέλφων τῶν Ἐπαρχιῶν, ποὺ ἔχουν μορφώσει τὴν ἐσφαλμένην ἀντίληψιν, ὅτι οἱ εἰς τὰ Κέντρα ὑπηρετοῦντες ζοῦν ἐν μέσῳ τοῦ Παραδείσου, ὀφείλουν νὰ ἀναθεωρήσουν τὴν ἀντίληψίν των αὐτήν. Οἱ συνάδελφοί των τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς δὲν ἔχουν προνόμια ἰδιαίτερα.

Μόνον ἰδιαίτερα καθήκοντα ἔχουν, νὰ ἐνισχύουν πολλάκις τὴν Ὀργάνωσίν μας εἰς τὰς ἐνεργείας της διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων ὅλου τοῦ Κλάδου, χωρὶς ἐξαιρέσεις καὶ χωρὶς προνόμια. Καὶ αὐτό, ἰδίως πρέπει νὰ μὴ λησμονοῦν οἱ συνάδελφοι τῶν Ἐπαρχιῶν.

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Πληροφορούμεθα, ὅτι συνάδελφοι τῆς Θεσσαλονίκης, ποὺ ἐκλήθησαν εἰς ἀπολογίαν διὰ τὰ δῆθεν ἀντεθνικά των φρονήματα, ἀπέδειξαν τὸ ἀσύστατον τῆς κατηγορίας αὐτῆς καὶ ἀπηλλάγησαν.

Ἔπειτα ἀπὸ αὐτὸ θὰ ἐπερίμενε κανείς, ὅτι οἱ ἁρμόδιοι θὰ ἔσπευδον νὰ ἀποδώσουν τοὺς δημ)λους αὐτοὺς ἀσπίλους εἰς τὴν Κοινωνίαν καὶ τοὺς μαθητάς των, ζητοῦντες—πολλά, βέβαια, θέλομεν—καὶ συγγνώμην διότι τοὺς ὑπωπτεύθησαν.

Ὅμως οἱ ἐν λόγῳ ἁρμόδιοι σκέπτονται διαφορετικώτερα. Ἐπειδὴ πιστεύουν, ὅτι μία κατηγορία, ὅσον καὶ ἂν ἀποδειχθῇ συκοφαντική, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ ἔχῃ καὶ κάποιαν.... ἀλήθειαν, τοὺς δημ)λους αὐτούς, τοὺς ἀδίκως κατηγορηθέντας καὶ πανηγυρικῶς ἀθωωθέντας... τοὺς μεταθέτουν!

Καὶ αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ τὸ «Κράτος δικαίου» ὅπως καυχώμεθα ὅτι εἴμεθα!

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Καὶ ἄλλο πάλιν ποὺ τὸ «Κράτος δικαίου» παρουσιάζεται ὡς «Κράτος ἀδικίας».

Ὅσοι ἐκ τῶν συναδέλφων ἐτέθησαν εἰς διαθεσιμότητα δὲν περιελήφθησαν εἰς τοὺς πίνακας τῶν προαγωγῶν.

Ἡμεῖς πιστεύομεν, ὅτι ὁ ἐν διαθεσιμότητι τιθέμενος ὑπάλληλος, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τοιοῦτος, ἀδιάφορον ἂν πληρώνεται μὲ μειωμένας τὰς ἀποδοχάς του καὶ δὲν ἐκτελῇ ὑπηρεσίαν, μέχρις ὅτου ἀποδειχθοῦν αἱ ἐναντίον του κατηγορίαι ἀληθεῖς, ὁπότε θὰ ἀπολυθῇ ἢ ψευδεῖς, ὁπότε θὰ ἀποκατασταθῇ πλήρως.

Καὶ αὐτὸ μὲν θεωρεῖται ὡς δίκαιον. Ἀλλὰ μὲ ποίαν λογικὴν θεωρεῖται ὡς δίκαιον ἡ στέρησις τοῦ δικαιώματος τῆς προαγωγῆς τῶν ἐν διαθεσιμότητι, ἀφοῦ αὐτοὶ αὔριον θὰ ἐπανακτήσουν πλήρη τὰ δικαιώματά των ἀθωούμενοι καὶ θὰ προαχθοῦν τότε ἀργότερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους;

Καὶ δὲν σκέπτεται τὸ Κράτος, ὅτι προσφεύγοντες οἱ οὕτω ἀδικούμενοι εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας θὰ εὕρουν ἀσφαλῶς τὸ καταπατηθὲν δίκαιόν των;

Συμφέρει αὐτὸ εἰς τὸ Κράτος;

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Εἰς τὸν «Δημοσιοϋπαλληλικὸν Κόσμον» τῆς 1-10-47 σχολιάζεται μὲ τὸν ὑπότιτλον «Διὰ τὸ Διδασκαλικὸν Βῆμα» τὸ σημειωμά μας τῆς 10 9-47» «Σοφαὶ λύσεις».

Εἰς τὸ σχόλιόν του ὁ σχολιαστὴς τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ κόσμου καταβάλλει προσπάθειαν νὰ δικαιολογήσῃ τὸ λεχθὲν περὶ δημοσυνεργήτου δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως μὲ τρόπον ὄχι πολὺ εἰλικρινῆ καὶ ἀφελῆ.

Διαβεβαιώνει τοῦτέστιν ὁ σχολιαστὴς ἐν προκειμένῳ, ὅτι συντάσσεται μὲν πρὸς τὴν διατήρησιν τοῦ σήμερον ἰσχύοντος καθεστῶτος, ἀλλά .... τί θέλετε νὰ σᾶς κήμω,ἀφ' οὗ διεθνὲς συνέδριον εἰς ὃ παρίστατο καὶ ἀντιπρόσωπός σας ἀπεφάσισε, κατὰ τὸν σχολιαστὴν πάντοτε, τὴν καθιέρωσιν «τῆς ἰδιωτικῆς (!) ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους»;

Δὲν θὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τὴν ἀπρέπειαν τοῦ σχολιαστοῦ εἰς βάρος τοῦ ἀντιπροσώπου μας, ἐὰν βέβαια ὑπονοῇ τὸ συνέδριον τοῦ Enticott, εἰς ὃ καὶ μόνον ὁ κλάδος μας ἀντιπροσωπεύθη, καὶ ἥτις αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ διαμφισβητῇ τὴν εἰλικρίνειαν τούτου καθ' ὅσον εἰς τὴν πρὸς τὴν Δ)σιν τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας ὑποβληθεῖσαν καὶ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 42 τῆς 7-4-47 φύλλον τοῦ Διδ. Βήματος ἔκθεσίν του, τῆς ὁποίας ὁ σχολιαστὴς ἀσφαλῶς ἔλαβε γνῶσιν, διότι τοῦ ἀποστέλλεται ἀνελλιπῶς τὸ Δ. Βῆμα. οὐδαμοῦ ἀναφέρεται θέμα οἷον ὑπαινίσσεται ὁ σχολιαστής.

Οὔτε κρίνομεν τὸ πόσον εὔπιστον καὶ ἀνάξιον νὰ ἐλέγξῃ, θεωρεῖ τὸν κλάδον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ προβάδισμα εἰς τὸν συνδικαλισμόν.

Μόνον θὰ ἠθέλαμεν νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ὁ ἐν λόγῳ σχολιαστής, καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἰσχυρισμός του περὶ ἀναξιοπιστίας τοῦ ἀντιπροσώπου μας ἦτο ἀληθής.

Διατί ἀνέτρεξε τόσον μακρὰν διὰ νὰ ἀντλήσῃ τὰς περιφήμου πληροφορίας του περὶ τοῦ ποίαν γνώμην ἔχει ὁ κλάδος ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος καὶ δὲν κατέφευγεν εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν τριῶν τελευταίων συνεδρίων τούτου;

Καὶ ἐὰν δὲν κατεδέχετο νὰ μελετήσῃ τὸ Δ. Βῆμα, εἰς ὃ ἐδημοσιεύθησαν οἱ διάφοροι ἀποφάσεις τοῦ κλάδου, διατί δὲν ἀπευθύνετο εἰς τὸν ἐν τῇ Α.Δ.Ε.Δ.Υ. ἀντιπρόσωπόν μας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θὰ ἐπληροφορεῖτο, ὅτι οὐδέποτε ὁ κλάδος διενοήθη νὰ ζητήσῃ τὴν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὁρίζει, ὅτι ἡ πρώτη ἐκπαίδευσις παρέχεται δωρεὰν εἰς τὸν λαόν;

Ἐὰν τὸ σημερινὸν σύστημα τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐνοχλῇ μέλη τινὰ τῆς Ε. Ε. τῆς Α. Δ. Ε. Δ. Υ., ἃς μᾶς τὸ εἴπουν εὐθέως καὶ μὲ σοβαρὰ ἐπιχειρήματα καὶ ὄχι μὲ μικρολογίας, ὑπονοούμενα, δυσφημίσεις καὶ ἀνακριβείας. Εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ συζητήσωμεν μὲ εἰλικρίνειαν τὰς ἀπόψεις των.

Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον γίνεται ἡ συζήτησις δὲν εἶναι σοβαρός. Ἀπορροῦμεν δὲ καὶ λυποῦμεθα τῇ ἀληθείᾳ, διότι ἡ Ε. Ε. τῆς Α.Δ.Ε.Δ.Υ. παρισύρεται εἰς τοιούτου καὶ τοσούτου μεγέθους ὀλισθήματα.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ἡ Ὁμοσπονδία μας ἐνεργεῖ, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ εἰδικὰς ραδιοφώνικὰς ἐκπομπὰς πρὸς τὴν Κοινωνίαν καὶ τοὺς συναδέλφους, σχετικῶς μὲ τὰ ζητήματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὸν Δι)λον καὶ τὸ ἔργον του.

Ποίαν ἀξίαν θὰ ἔχῃ μία τοιαύτη ἐπικοινωνία εἶναι περιττὸν νὰ ἐξορθῇ ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς.

Τὸ ραδιόφωνον, ὡς τὸ τελειότερον μέσον ἐπικοινωνίας, ὡς μέσον διαφωτίσεως, διαφημίσεως καὶ προπαγάνδας, ἔχει παγκοίνως ἀναγνωρισθῇ. Διαφώτισις τῆς Κοινωνίας περὶ τῆς τάξεως τοῦ ἔργου μας· ἐξαρσις τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Δ)λων πρὸς ὁλόκληρον τὴν Κοινωνίαν, διάλυσις πλανῶν καὶ προλήψεων, ἐκκλησις διὰ μίαν πραγματικὴν ἐνίσχυσιν τῆς Κοινωνίας, χάριν τῆς βελτιώσεως καὶ τῆς προόδου τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἀνάλυσις τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν Σχολείων; συνεχὴς ἐπαφὴ πρὸς τοὺς συναδέλφους τῶν Ἐπαρχιῶν, ὅλα αὐτὰ καὶ ἄλλα ἀκόμη, πραγματοποιούμενα, θὰ συντελέσουν ἀσφαλῶς εἰς τὴν εὐκολωτέραν καὶ πληρεστέραν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἔχει ἱδρυθῇ ἡ Ὀργάνωσίς μας καὶ ὑπὲρ τῶν ὁποίων διαρκῶς ἀγωνίζεται.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ
ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Τοῦ κ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ, Διευθ. τῆς σχολ. ὑγιεινῆς

Ἐκτὸς τοῦ μεγάλου προβλήματος τῆς ὑγείας τοῦ μαθητοῦ, εἰς οἵαν ἔκτασιν καὶ μόρφην τὸ ἐδημιούργησεν εἰς τὴν χώραν μας ὁ πόλεμος, ὑπάρχει καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ὑγείας τοῦ διδασκάλου, οὐχὶ μικρᾶς καὶ τοῦτο σημασίας. Καὶ τὸ Κράτος εἶνε ὑποχρεωμένον νὰ τὸ ἀντιμετωπίσῃ ὁπωσδήποτε, διότι ἄρρωστοι διδάσκαλοι δὲν εἶνε μόνον ἄχρηστοι διὰ τὴν Ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ ἐνδεχομένως καὶ κίνδυνος διὰ τὴν ὑγείαν τῶν μαθητῶν.

Ἐὰν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν τὴν σημερινὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ, ἀπότοκον τῶν στερήσεων καὶ τῶν δεινῶν ἐν γένει τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς, καὶ ἐὰν ἀναλογισθῇ τὰς κατὰ μέσον ὅρον ἀποδοχὰς τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας λειτουργῶν, ἀποδοχάς, ποὺ δὲν ἐπιτρέπουν μίαν ὑποφερτὴν διαβίωσίν των, δὲν θὰ εἶνε δύσκολον νὰ σχηματίσῃ ἀντίληψιν περὶ τῆς σημερινῆς ὑγιεινῆς των καταστάσεως.

Καὶ πρὸ τοῦ πολέμου ἡ νοσηρότης τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἐν σχέσει πρὸς ἄλλα ἐπαγγέλματα, ἦτο μεγαλυτέρα. Καὶ τοῦτο, διότι τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα εἶνε ἐπίπονον καὶ ἀσκεῖται παρ' ἡμῖν ὑπὸ δυσμενεῖς γενικῶς ὑγιεινὰς συνθήκας. Καὶ ἡ νοσηρότης αὕτη μεταπολεμικῶς ἔχει κατὰ πολὺ αὐξηθῆ ἐξ εὐνοήτων λόγων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λίαν διαφωτιστικὰ καὶ ἐνδιαφέροντα ὑπῆρξαν τὰ πορίσματα τῆς διενεργηθείσης παρὰ τῆς Σχολιατρικῆς Ὑπηρεσίας κατὰ τὸ 1943—44 ἰατρικῆς ἐξετάσεως τῶν διδασκάλων τῶν δημοτικῶν σχολείων Ἀθηνῶν. Δυστυχῶς, αἱ ἐξαιρετικῶς ἀνώμαλοι περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας διετέλει ἡ χώρα ἀπὸ τοῦ 1940 καὶ ἐντεῦθεν δὲν ἐπέτρεψε τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν.

Παραθέτομεν τὰ κυριώτερα στοιχεῖα τῆς γενομένης ἐξετάσεως διὰ νὰ σχηματίσῃ ὁ ἀναγνώστης μίαν ἀντίληψιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἐκ τῶν ἐξετασθέντων 996 ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν εὑρέθησαν ὑγιεῖς 398 ἤτοι 39.47% ἐπίνοσοι 544, ἤτοι 54.61% μὲ διαφόρους διαταραχὰς τῆς ὑγείας των καὶ ἔχοντες ἀνάγκην παρακολουθήσεως καὶ περιθάλψεως ἀκόμη εἰς πολλὰς περιπτώσεις, καὶ ἀσθενεῖς 59, ἤτοι 5.92% μὲ σοβαρὰς παθήσεις, ἔχοντες ἀνάγκην ἀμέσου ἰατρικῆς βοηθείας καὶ συνεπῶς ἄχρηστοι διὰ τὴν σχολικὴν ἐργασίαν. Δὲν ἐνδιαφέρει νὰ ἀναφέρωμεν τὰ παρατηρηθέντα νοσήματα κατὰ σειρὰν συχνότητος ἐπὶ τῶν κριθέντων ὡς ἐπινόσων καὶ ἀσθενῶν. Σημειοῦμεν μόνον, ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν τῆς διδασκαλικῆς νοσηρότητος ἐλλείπουν αἱ περιπτώσεις νευροψυχικῶν διαταραχῶν, αἵτινες θὰ ἐνεφάνιζον ταύτην περισσότερον ηὐξημένην, καὶ τοῦτο διότι οἱ μὲν πάσχοντες ἐκ σοβαρῶν ὁπωσδήποτε νευροψυχικῶν παθήσεων δὲν εὑρίσκονται ἐν ὑπηρεσίᾳ, νοσηλευόμενοι ἢ ἐξελθόντες λόγῳ νόσου, οἱ δὲ παρουσιάζοντες ἐλαφροτέρας τοιαύτας διαταραχὰς δὲν ἀνακαλύπτονται εὐκόλως διὰ τῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως, δεδομένου ὅτι αὗται δὲν ἐκδηλοῦνται δι' ἀντικειμενικῶν σημείων, ἀλλὰ δι' ὑποκειμενικῶν πρὸ παντὸς ἐνοχλήσεων.

Μολονότι ἡ ἀνωτέρω στατιστικὴ διδασκαλικῆς νοσηρότητος βασίζεται ἐπὶ τῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως 996 μόνον ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, ἤτοι τὸ 1)23 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν, μολονότι κατηρτίσθη εἰς περίοδον τραγικῆς διαβιώσεως τούτων κλπ. ἐν τούτοις ἐκ τῶν παρατιθεμένων ἀριθμῶν ἠμποροῦν νὰ ἐξαχθοῦν μερικὰ χρήσιμα συμπεράσματα. Ὅταν προσεχῶς ὁλοκληρωθῇ ἡ ἰατρικὴ ἐξέτασις τοῦ διδασκαλικοῦ προσωπικοῦ, ὅταν καταρτισθῇ δι' ἕνα ἕκαστον ἐκπαιδευτικὸν τὸ δελτίον ὑγείας αὐτοῦ, θὰ ὑπάρξουν πλήρη καὶ ἀκριβῆ τὰ στοιχεῖα τῆς ὑγιεινῆς αὐτῶν καταστάσεως καὶ ἐξ αὐτῶν θὰ ἐξαχθοῦν τελικὰ συμπεράσματα καὶ θὰ ὁδηγηθῇ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων. Ὁπωσδήποτε, ἐκ τῆς ἀνωτέρω στατιστικῆς προκύπτουν δύο δεδομένα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ τύχουν ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Τὸ πρῶτον εἶνε ὅτι σχεδὸν τὰ 2)3 τῶν ἐξετασθέντων παρουσίασαν διαφόρους διαταραχὰς τῆς ὑγείας των καὶ μόνον 39% εὑρέθησαν καθ' ὅλα ὑγιεῖς. Ἡ ἀναλογία αὕτη ἐπινόσων καὶ ἀρρώστων ἐκπαιδευτικῶν παρ' ἡμῖν εἶνε βεβαίως μεγάλη ἐν συγκρίσει μὲ παρομοίας στατιστικὰς ἄλλων χωρῶν καὶ δικαιολογημένως μᾶς ἀνησυχεῖ, μολονότι διὰ τὴν ἐξήγησίν της λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν τὰς δυσμενεῖς συνθήκας, ὑπὸ τὰς ὁποίας ζοῦν καὶ ἐργάζονται οἱ ἐκπαιδευτικοί μας καὶ τοὺς ὅρους τῆς διαβιώσεώς των κατὰ τὰ ἔτη τῆς κατοχῆς καὶ ἰδιαιτέρως τὸν ὁποσιτισμόν.

Τὸ δεύτερον ἀφορᾷ τὴν φυματίωσιν. Ἐπὶ τῶν ἀρρώστων καὶ ἐπινόσων αἱ πνευμονικαὶ φυματιώσεις ἀνῆλθον εἰς 2.12%, ἐὰν δὲ εἰς αὐτὰς προσθέσωμεν καὶ τὰς πλευρίτιδας καὶ τραχειοβρογχικὰς ἀδενοπαθείας ἐν ἐξελίξει, ἡ ἀναλογία τῶν φυματιώσεων ἐν γένει ἀνέρχεται εἰς 6% περίπου. Καὶ ἡ νόσος αὕτη ἐνδιαφέρει ὅλως ἰδιαιτέρως τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν τῶν σχολείων, ὄχι μόνον διότι αὕτη εἶνε συχνὴ μεταξὺ τῶν διδασκάλων, ὡς ἐξάγεται ἐκ ξένων καὶ ἰδικῶν μας στατιστικῶν, δι' ὃ καὶ συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν λεγομένων «ἐπαγγελματικῶν νόσων» τοῦ διδασκάλου, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τοῦ σοβαρωτάτου κινδύνου, τὸν ὁποῖον διατρέχουν οἱ μαθηταὶ ἀπὸ τὴν φυματίωσιν τοῦ διδασκάλου των. Αἱ ξέναι στατιστικαὶ ἀναβιβάζουν τὴν φυματίωσιν τῶν διδασκάλων ἀπὸ 1—4%, αἱ δὲ ἰδικαί μας πρὸ τοῦ πολέμου εἰς 3—4% ἐπὶ τῇ βάσει τῶν χορηγηθεισῶν ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν καὶ τῶν ἀπαλλαγῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Βεβαίως ἡ ὡς ἄνω ἀναλογία δὲν προέρχεται ἐκ συστηματικῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως ὅλων τῶν ἐκπαιδευτικῶν, ἀλλ' ἐὰν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐκ τοῦ πολέμου δεινὰ καὶ ἰδιαιτέρως ὁ ὁποσιτισμός, ἡ ἐκ φυματιώσεως νοσηρότης τῶν διδασκάλων μας μεταπολεμικῶς δὲν πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ κατωτέρα τοῦ 4%, οὐδόλως μάλιστα ἀπίθανον νὰ εἶνε καὶ μεγαλυτέρα. Οἱ ἀριθμοὶ δ' αὐτοὶ σημαίνουν, ὅτι ἐπὶ 23.000 ἐκπαιδευτικῶν οἱ φυματικοὶ πρέπει νὰ ὑπολογίζωντσι καὶ μὲ ἀναλογίαν 4% εἰς 1.000 περίπου. Σημαίνουν ἀκόμη, ὅτι διὰ τὴν Ἐκπαίδευσιν ὑφίσταται πρόβλημα διδασκαλικῆς φυματιώσεως, τὸ ὁποῖον πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἀντιμετωπισθῇ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν πασχόντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μαθητῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὑγεία εὑρίσκεται ἐν κινδύνῳ ἐκ τῆς φυματιώσεως τῶν διδασκάλων των.

Ἀλλὰ πῶς θὰ ἀντιμετωπισθῇ τοῦτο; Διὰ τὴν προφύλαξιν τοῦ σχολείου ὡς ἐνδεικνυόμενα μέτρα θεωροῦνται ἡ αὐστηρὰ ἰατρικὴ ἐξέτασις τῶν ὑποψηφίων σπουδαστῶν τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν, παρομοία ἐξέτασις τῶν ὑποψηφίων πρὸς διορισμὸν εἰς ἐκπαιδευτικὰς θέσεις καὶ τέλος ἡ περιοδικὴ ἰατρικὴ ἐξέτασις ὅλου τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ διὰ τὴν ἔγκαιρον ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῶν σχολείων τῶν προσβληθέντων ὑπὸ τῆς νόσου. Καὶ τὰ μέτρα αὐτά, ποὺ ἀφοροῦν τὴν προφύλαξιν τῶν μαθητῶν, δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ληφθοῦν καὶ λαμβάνονται ἀπὸ τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σχολείου. Ἡ δυσκολία ὅμως τοῦ προβλήματος ἔγκειται εἰς τὰ ληπτέα ὑπὲρ τῶν φυματικῶν διδασκάλων μέτρα καὶ εἰς τὰ πρὸς φύλαξιν τῶν ὑγιῶν τοιαῦτα.

Τί θὰ ἀπογίνῃ ὁ φυματικὸς διδάσκαλος, ὅταν λόγῳ τῆς νόσου του θὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦ σχολείου; Κατ' ἀρχὴν πρέπει οὗτος νὰ εὕρῃ ἐπαρκῆ τὰ μέσα τῆς θεραπείας του. Καὶ ἡ ἀρχὴ αὕτη πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ ὄχι μόνον ἐξ ἀνθρωπιστικῶν λόγων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν μαθητῶν. Ἐφ' ὅσον οὗτος ἔπαθεν ἐκ φυματιώσεως ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ ἐνδεχομένως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὸν τὰ μέσα τῆς νοσηλείας καὶ θεραπείας. Ἀφ' ὅτου καὶ ὅπου αἱ νομοθεσίαι ἠσφάλισαν εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ τῆς νόσου διδασκάλους τὴν δυνατότητα τῆς θεραπείας τῶν διὰ τῆς χορηγήσεως μακρῶν ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν, διηκολύνθη τὰ μέγιστα ἡ ἔγκαιρος ἀνίχνευσις τῆς φυματιώσεως τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ διδασκάλων, διότι οἱ πάσχοντες δὲν ἔχουν πλέον λόγους νὰ ἀποκρύπτουν τὴν νόσον των, ἀλλὰ τοὐναντίον συμφέρον νὰ προστρέχουν εἰς τὴν ἰατρικὴν ἐξέτασιν. Ἡ νομοθεσία μας μέχρι πρὸ ὀλίγου ἀκόμη χρόνου ἐχορήγει εἰς τὸν φυματικὸν διδάσκαλον ὀλίγων μόνον μηνῶν ἀναρρωτικὴν ἄδειαν μὲ ἀποδοχάς, κατόπιν δὲ ὁ πάσχων ἀπελύετο τῆς ὑπηρεσίας. Ὑπὸ τοιούτους ὅμως ὅρους τὸ φάσμα τοῦ ἐκ πείνης θανάτου ἐξηνάγκαζε τὸν φυματικὸν διδάσκαλον, ἰδιαιτέρως δὲ τὸν μὴ δικαιούμενον συντάξεως, ὅπως ἀποκρύπτῃ τὴν νόσον του διὰ νὰ παραμείνῃ ἐν ὑπηρεσίᾳ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν μικρῶν των ἀποδοχῶν. Τοῦτο, ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς σχολιατρικοῦ ἐλέγχου, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ παραμένουν εἰς τὰ σχολεῖα ἑκατοντάδες φυματικῶν διδασκάλων, τῶν ὁποίων αἱ ὑπηρεσίαι, λόγῳ τῆς καταστάσεώς των, συνίσταντο εἰς τὴν καθημερινὴν διασπορὰν τῶν βακίλλων των εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τὴν μόλυνσιν τῶν μικρῶν μαθητῶν των.

Καὶ ναὶ μὲν ἐλήφθησαν ὡρισμένα μέτρα ὑπὲρ τοῦ φυματικοῦ διδασκάλου καὶ πρὸς προφύλαξιν τοῦ σχολείου. Ἡ μέριμνα ὅμως αὕτη εἶναι ἀναμφιβόλως ἀτελής. Πρέπει νὰ αὐξηθῇ ἡ διάρκεια τῶν μετ' ἀποδοχῶν ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος πρὸς θεραπείαν τοῦ φυματικοῦ διδασκάλου, διότι ὁ ἤδη χορηγούμενος εἶνε ἀνεπαρκὴς καὶ ἐξ ἄλλου εἶνε ἀκατανόητον, ἀλλὰ καὶ ἀπάνθρωπον κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἀδείας νὰ περικόπτεται ἀπὸ τοὺς φυματικοὺς διδασκάλους τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν των, προκειμένου μάλιστα περὶ νόσου, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖ πρὸ παντὸς θεραπείαν ὑπερσιτισμοῦ. Ἔπειτα ἐκτὸς τῶν πνευμονικῶν παθήσεων ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι μορφαὶ φυματιώσεως ἐξωπνευμονικῆς, ὡς αἱ τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ τῶν μεγάλων ἀρθρώσεων, ποὺ χρειάζονται μακρὰν ἐν ἀκινησίᾳ θεραπείαν, περὶ αὐτῶν δὲ δὲν προβλέπει ἡ σημερινὴ νομοθεσία. Ἡ φυματίωσις ἀφ' ἑτέρου, νόσος μακρᾶς καὶ δαπανηρᾶς θεραπείας, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἐκ μέρους τοῦ πάσχοντος διδασκάλου μόνον διὰ τῆς χορηγήσεως ἔστω καὶ μακρῶν ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν. Χρειάζονται καὶ μέσα νοσηλείας, δηλαδὴ κατάλληλα νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ εἶνε δυνατὴ ἡ εἰσαγωγὴ ἄνευ δυσχερειῶν καὶ ἡ καλὴ θεραπεία τῶν πασχόντων. Διότι τὰ ἰδιωτικὰ τοιοῦτα ἢ τὰ ὁπωσδήποτε ἐπὶ πληρωμῇ ἀπαιτοῦν οἰκονομικὰ μέσα, τὰ ὁποῖα δὲν διαθέτουν οἱ ἐκπαιδευτικοί, λόγῳ τῶν μικρῶν των ἀποδοχῶν καὶ μάλιστα ὅσοι ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ οἰκογενειακὰς ὑποχρεώσεις.

Πρέπει λοιπὸν κατὰ πρῶτον νὰ λυθῇ τὸ πρόβλημα τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως τῶν ἀσθενούντων γενικῶς ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ἐκ φυματιώσεως καὶ νευροψυχικῶν νοσημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν μακροχρόνιον καὶ πολυδάπανον θεραπείαν, ποὺ κανεὶς ἐκπαιδευτικὸς δὲν ἠμπορεῖ διὰ τῶν ἀποδοχῶν του νὰ ἀντιμετωπίσῃ. Ἔπειτα πρέπει νὰ ληφθοῦν καὶ ὡρισμένα μέτρα προνοίας πρὸς προφύλαξιν τῶν ὑγιῶν ἀπὸ τῆς φυματιώσεως. Ἀλλὰ περὶ αὐτῶν δὲν θὰ γίνῃ λόγος ἐνταῦθα. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἔχομεν καταλήξει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ διδασκάλου ἐπιβαλλομένη ἀντίληψις καὶ πρόνοια μόνον δι' ἑνὸς Ταμείου ὑγείας τοῦ διδασκαλικοῦ Σώματος θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἱκανοποιητικῶς. Οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἵδρυσις τοιούτου Ταμείου θὰ σημειώσῃ ἕνα πραγματικὸν σταθμὸν διὰ τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν. Διότι ἀνδρούμενον τοῦτο οἰκονομικῶς διὰ τῶν σταθερῶν του πόρων, θὰ εἶνε εἰς θέσιν εἰς λίαν προσεχὲς μέλλον νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν εὐεργετικήν του δρᾶσιν πέραν τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως, καὶ ἐπὶ τοῦ εὐρέος πεδίου τῆς προνοίας μὲ εὐνοήτους ἀγαθοὺς καρποὺς ὑπὲρ τοῦ διδασκάλου καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν γένει.

ΑΙ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ
ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Ἐν Λουτρακίῳ τῇ 15|9|1947

Πρὸς
ὅλους τοὺς Γονεῖς καὶ Κηδεμόνας

Ἐπὶ τῇ λήξει τῆς Κατασκηνωτικῆς περιόδου, αἰσθάνομαι χρέος νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί σας καὶ νὰ σᾶς δώσω ἐν γενικαῖς γραμμαῖς πληροφορίας γύρω ἀπὸ τὸν σκοπὸν καὶ τὸ ἔργον τῶν Μαθητικῶν ἑξοχῶν καὶ κατασκηνώσεων.

Αἱ μαθητικαὶ ἑξοχαὶ καὶ κατασκηνώσεις — παλαιὸς θεσμὸς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ Κρατικῆς συνδρομῆς καὶ ἀρωγῆς τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας, τῇ μερίμνῃ τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς τὰς ἔξω τῆς Ἀττικῆς περιφερείας καὶ ἐλειτούργησαν κατὰ τὴν ἐφετεινὴν περίοδον εἰς τὴν Ἐκπαιδευτικὴν περιφέρειαν Κορινθίας εἰς εὐρυτέραν κλίμακα ὡς καὶ εἰς ἄλλας περιφερείας.

Ὁ θεσμὸς τῶν Μαθητικῶν ἑξοχῶν καὶ κατασκηνώσεων χαρὰν καὶ συγκίνησιν προκαλεῖ σ' ὅσους παρακολουθοῦν τὸ τόσον θεάρεστον καὶ εὐεργετικὸν τούτων ἔργον. Ἀσθενικοί, καχεκτικοὶ καὶ ὑποσιτιζόμενοι, λόγῳ τῶν δυσμενῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, μαθηταὶ εὑρίσκουν καθαρὰν καὶ ὑγιεινὴν τροφήν, περιποίησιν, διδασκαλίαν, ἰατρικὴν παρακολούθησιν καὶ ψυχαγωγίαν καὶ ἀγωγὴν ψυχικήν.

Παραλλήλως συζοῦν, συνεργάζονται, δείχνουν ἀλληλοβοήθειαν καὶ καλλιεργοῦν προτερήματα καὶ διδάσκονται ἀπὸ τὰ στελέχη τους (διδασκάλους), ἔμπειρα πρόσωπα, τὰ ὑπέρτατα καθήκοντα πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν Πίστιν καὶ τὰ διδάγματα τοῦ Θείου Ναζωραίου, Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πρὸς τὴν ἀγαπημένην μας Ἑλλάδα.

Ἐμπράκτως ἀσκοῦνται ἔργα καλά, ὑψηλὰ καὶ ὡραῖα, ἔργα ποὺ μορφώνουν τὸν νοῦ καὶ τὴν ψυχήν των καὶ ἐμβάλλουν συνηθείας, ποὺ ὠφελοῦν τὴν ὑγείαν των—σωματικὴν καὶ ψυχικὴν—καὶ ἀνυψώνουν τὸ ἐπίπεδον τῆς νοσηρᾶς κοινωνίας μας.

Διὰ τοῦτο τονίζομεν ὅτι αἱ Μαθητικαὶ ἑξοχαὶ καὶ κατασκηνώσεις εἶνε τὸ θεραπευτήριον τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.

Εἶνε ἀνάγκη δὲ οἱ γονεῖς καὶ κηδεμόνες νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὰ παιδιά των νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν καλῶν καὶ ὠφελίμων συνηθειῶν καὶ γνώσεων, ποὺ ἀπέκτησαν τὸν ἕνα μῆνα τῆς κατασκηνωτικῆς περιόδου, τὸν μῆνα τῆς κοινῆς ζωῆς, τῆς ἐπιμελημένης ζωῆς, τὸν μῆνα ποὺ ἐκαλλιεργήθησαν κοινὰ ὄνειρα καὶ ἐλπίδες, τὸν μῆνα τῆς ἡσυχίας, τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ψυχαγωγίας τούτων. Ἀνεπτύχθη φιλία καὶ γνωριμία μεταξύ των. Ἀντήλλαξαν γράμματα μὲ ἄλλας Μαθητικὰς κατασκηνώσεις.

Ὁ ἔλεγχος ὑπὸ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων καὶ ἡ παρακολούθησις ἂν τὰ παιδιά των ἐκπληρώνουν τὰ

δεδιδαγμένα ἐπιβάλλεται νά συνεχισθῆ, δεδομένου ὅτι ἀπαιτεῖται ἄσκησις μακρά διά νά ἐπιτευχθῆ συνήθεια εἰς ὅ,τι ὑψηλόν, ἀγαθόν καί ὡρίον πρέπει νά ἀποβλέπῃ ἡ ἀγωγή καί ἡ μόρφωσις τοῦ Ἑλληνόπαιδος σήμερον ποῦ ἐπικρατεῖ ἀκαταστασία, ἠθικός ἐκπεσμός, διάφοροι αἱρέσεις καί διδαχαί.

Ἀνάγκη νά προσέξωμεν τούς νέους καί νά δημιουργήσωμεν εἰς τούτους Χριστιανικήν καί Ἐθνικήν συνείδησιν.

Ἀνάγκη νά δώσωμεν εἰς τά παιδιά μας μόρφωσιν Ἑλληνοπρεπῆ καί ἀγωγήν σύμφωνον μέ τά χριστιανικά διδάγματα καί τάς ἀρετάς τῶν προγόνων μας.

Ἡ ζωή εἰς τήν Μαθητικήν ἐξοχήν ἐν συνεχείᾳ τῆς σχολικῆς καί οἰκογενειακῆς ἐκαλλιέργησαν τάς ἀρετάς τῆς τάξεως, τῆς ἀκριβείας, τῆς εὐσεβείας, τῆς ὑπακοῆς καί πειθαρχίας, τῆς εἰλικρινείας, τῆς αὐτοπεποιθήσεως, τῆς ἐργατικότητος, τῆς ἀμνησικακίας, τῆς συνειδήσεως, τῆς εὐθύνης, τῆς καθαριότητος, τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς καί ἀλληλοβοηθείας πρός τούς ἄλλους ἀνθρώπους καί ἐκαλλιέργησαν ταύτας ἐπαρκῶς.

Διά τῆς κοινῆς προσευχῆς πρό τοῦ βωμοῦ (ἐν εἴδει Εἰκονοστασίου ὁ ὁποῖος εἶχε στηθῆ εἰς τό προαύλιον), ὅπου ἐκαίετο κανδήλα ἀνημμένη δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καί νυκτός πρό τῆς εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ καί διά τῆς ἐπάρσεως καί ὑποστολῆς τῆς Σημαίας μας, (ἡ ὁποία εἶχε στηθεῖ εἰς τό προαύλιον παραπλεύρως τοῦ βωμοῦ) κατέστη συνειδητή ἡ ὑποχρέωσις καί πρώτιστον καί ἱερόν τό καθῆκον τῆς ἀγάπης, τῆς πίστεως τῆς τιμῆς καί εὐγνωμοσύνης μας πρός τόν Θεόν καί πρός τήν Πατρίδα μας. Ὁ στολισμός τοῦ προαυλίου μέ ἐπιγραφάς μέ χρωματιστά πετραδάκια ἐκαλλιέργησαν τό καλαισθητικόν συναίσθημα καί ἀνώτερα συναισθήματα ἐνέπνευσαν εἰς τούς μικρούς τροφίμους.

Κατόπιν τούτων συνδράματε ἠθικῶς καί ὑλικῶς οἱ δυνάμενοι τήν ἱερότητα τοῦ θεσμοῦ εἰς τό προσεχές μέλλον.

Μετά χαιρετισμῶν καί ἐκτιμήσεως
Ὁ Ἀρχηγός τῆς Παιδικῆς ἐξοχῆς
ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀπέστειλαν πρός τήν Διδ. Ὁμοσπονδίαν τήν συνεισφοράν ὑπέρ τῶν μαχομένων:

1) Σύλλογος Αἰγιαλείας ὡς πρώτην δόσιν 1.792.600 δρχ.

Μᾶς πληροφοροῦν ὅτι ἀπέστειλαν ἀπ' εὐθείας τήν συνεισφοράν των:

1) Σύλλογος Ἀμαλιάδος δρ. 1.500.000
2) Σύλλογος Ἐδέσσης » 1.512.000
3) Σύλλογος Πιερίας » 1.697.000

Ἐλήφθησαν παρά τοῦ συλλόγου Κοζάνης διά τήν ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν 100.000.

Ἐλήφθησαν ἀπό Σωτήριον Δρόσον Δημ)λον Μάνα Κορινθίας δρχ. 15.000.

Ἐνεγράφησαν οἱ κάτωθι συνδρομηταί τοῦ Διδ. Βήματος τῶν ὁποίων τήν συνδρομήν ἐλάβομεν:

Παπαχρήστου Ἀλεξ. Παλαιοχωρίου—Πολυγύρου, Χατζηαθανασίου Μαρ. Καστορίας, Παπαγεωργίου Εὐστ. Καρλόβασι—Σάμου, Μπελεσιώτης Εὐστ. Λακύθρα—Κεφαλληνίας, Παπαρούσης Ματθ. Βέλλιανη—Παραμυθιᾶς, Ξυνός Ἀγησ. Παπίγκου—Ἰωαννίνων, Ἀρματάκης Γεώρ. Μοῖρες—Κρήτης, Παναγιωτόπουλος Ἰωάν. Ροδοδάφνη—Αἰγίου, Κηπουργός Γεώρ. Ροδοδάφνη—Αἰγίου, Σαφαρίκας Φώτ. Καματερό—Ἀττικῆς, Παπαδόπουλος Ἰωάν. Αἰγιον, Κυρισόγλου Ἀλεξ. Ἀθῆναι, Μποτίνης Θεοδ. Ἀθῆναι, Παπαγεωργίου Χ. Ἀθῆναι, Μπεζαΐτης Δημ. Ἀθῆναι, Μαμαρέλης Ἀθαν. Ἀθῆναι, Δημ. Σχολεῖον Παλ. Φαλήρου, Λυμπεροπούλου Μόσχη Βίλλια—Μεγαρίδος, Κουταγιάρ Ἀδελ. Μοναστηράκι—Βονίτσης, Κωστόπουλος Α. Ἀθῆναι, Δρόσος Σωτ. Μάνια—Κορινθίας, Γιαννόπουλος Διον. Κόρινθος, Ἀντωνόπουλος Θεόδ. Ἀμαρούσιον, Τέλωνας Ἀλεξ. Χαλάνδρι, Παπανικολαου Νικ. Ἀθῆναι, Σακκᾶς Γεωρ. Ἀθῆναι, Ψωμαδάκη Αἰκατ. Ἀθῆναι.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Ὁ Σύλλογος Δημοδιδασκάλων Γ'. Περιφερείας Ἀθηνῶν πρός τά μέλη του.

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον, ἐρχόμενον διά πρώτην φοράν, μετά τήν ἐκλογήν του εἰς ἐπικοινωνίαν μέ τά μέλη τοῦ Συλλόγου διά νά ἐνημερώσῃ αὐτά ἐπί ζωτικῆς φύσεως ζητήματος ἀναγομένου εἰς τήν ὅλην του ὀργάνωσιν, ἀπευθύνει πρός αὐτά τόν πλέον ἐγκάρδιον χαιρετισμόν καί τάς πλέον θερμάς εὐχάς γιά τήν εὐδωσιν τοῦ ἔργου των ἐπ' ἀγαθῷ τῶν Ἑλληνοπαίδων καί τοῦ δοκιμαζομένου ἔθνους.

Ὡς γνωστόν δι' ἀποφάσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆς Ὁμοσπονδίας ἡ εἰσφορά τῶν μελῶν της πρός αὐτήν—καί ὡς μέλη της θεωροῦνται ὅλα τά μέλη τῶν Διδασκαλικῶν Συλλόγων—καθωρίσθη εἰς δραχ. 15.000 ἐτησίως συμπεριλαμβανομένης καί τῆς συνδρομῆς τοῦ «Διδασκαλικοῦ Βήματος». Λαμβανομένου δέ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ συνδρομή πρός τόν Σύλλογον εἶναι 5.000 δραχ. ἐτησίως, τό σύνολον τῶν οἰκονομικῶν ὑποχρεώσεων τῶν μελῶν καί πρός τήν Ὁμοσπονδίαν καί πρός τόν Σύλλογον ἀνέρχονται εἰς δραχ. 20.000. Τό ποσόν τοῦτο παρακαλοῦνται τά μέλη τοῦ Συλλόγου νά ἐμβάσουν ἐμπιστευτικῶς πρός τόν ταμίαν αὐτοῦ κ. Κ. Κωνσταντόπουλον—Ταμίαν καί τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον θεωρεῖ περιττόν νά ὑποδείξῃ πόσον ἐπιτακτική προβάλλει ἡ ἐκπλήρωσις τῶν οἰκονομικῶν μας ὑποχρεώσεων πρός τάς ὀργανώσεις μας. Ἔχει ὑποχρέωσιν ὅμως νά τονίσῃ τοῦτο: ὅτι ἡ τελευταία αὔξησις τοῦ μισθολογίου, ἡ ὁποία κάπως ἐβελτίωσε τήν οἰκονομικήν μας κατάστασιν, εἶναι κατά μέγα ποσοστόν ἔργον καί ἆθλος τῆς Ὁμοσπονδίας, ἡ ὁποία ἐπρωτοστάτησε εἰς τούς τελευταίους σκληρούς ἀγῶνας καί θά πρωτοστατήσῃ καί μελλοντικῶς διά νά ὁλοκληρώσῃ τήν πραγματοποίησιν τῶν δικαίων ἀξιώσεων τοῦ κλάδου καί ὁδηγήσῃ πρός ἱκανοποιητικάς λύσεις ζωτικά αὐτοῦ ζητήματα. Καί εἶναι ταῦτα, πλήν τῆς περαιτέρω βελτιώσεως τοῦ μισθολογίου — τήν ὁποίαν ὑπεσχέθη ἡ Κυβέρνησις εἰς 15 ο/ο μέχρι τέλους Δεκεβρίου— ἡ βαθμολογική ἀνύψωσις τοῦ κλάδου διά τῆς διεκδικήσεως τοῦ βαθμοῦ διευθυντοῦ Β. ἡ ἰατρική καί νοσηλευτική περίθαλψις, ἡ ἄνοδος πρός ὑψηλότερα ἐπίπεδα τοῦ βοηθήματος Ταμείου Προνοίας τό ὁποῖον θέλει παράσχει σοβαράν οἰκονομικήν ἐνίσχυσιν εἰς τούς ἀποχωροῦντας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας συναδέλφους κλπ.

Ἡ οἰκονομική ἐνίσχυσις τῆς Ὁμοσπονδίας εἶναι ὑψιστον καί ἐπιτακτικόν καθῆκον ὅλων.

Ἡ Ὁμοσπονδία, ποῦ εἶναι ἡ πραγματική καί στοργική μητέρα τοῦ κλάδου καί ὁ φωτεινός του ὁδηγός, εὑρίσκεται ἐν ἐπιφυλακῇ δι' ὅλα τά εἰρημένα ζητήματα.

Τοῦτο κατανοοῦντες πλήρως οἱ ἀδελφοί Σύλλογοι τῆς Ἑλλάδος σπεύδουν πρόθυμοι εἰς τήν καταβολήν τῶν οἰκονομικῶν των εἰσφορῶν, τινές μάλιστα ἐξεπλήρωσαν ἐξ ὁλοκλήρου αὐτάς. Κατά συνέπειαν εἶναι ἀποκαρδιωτικόν οἱ Σύλλογοι Ἀθηνῶν νά ὑστεροῦν εἰς τοῦτο καί νά δίδουν τό δικαίωμα εἰς τούς συναδέλφους τῶν ἄλλων περιφερειακῶν Συλλόγων νά ὁμιλοῦν μετά τινος πικρίας διά τούς συναδέλφους τοῦ Κέντρου.

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γραμματεύς
Βασιλ. Μοῖρας — Χαρ. Τσολάκης

Οἱ Σύμβουλοι
Κων. Κωνσταντόπουλος, Γ. Παρασκευόπουλος, Κ. Γιαννόπουλος, Ἑλένη Λυκούρη, Φρ. Ἀγγελίδου

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΧΑΡ. ΚΑΓΙΑΦΑ
ΕΡΜΟΥ 21 - ΠΑΤΡΑΙ

ΝΕΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

1) Ὑπό Ἰω. Καμπανᾶ

1) Παλαιά Διαθήκη Γ'.
2) Καινή » Δ'.
3) Ἐκκλησιαστική Ἱστορία Ε'.
4) Λειτουργική καί Κατήχησις ΣΤ'
5) Ἥρωες ἀρχαίων Ἑλλήνων Γ'.
6) Ἱστορία Ἀρχαίας Ἑλλάδος Δ'.
7) Ἱστορία Βυζαν. Αὐτοκρατορίας Ε'.
8) Ἱστορία Νέας Ἑλλάδος ΣΤ'.
9) Μεθοδική Ἀριθμητική Γ'.
10) » » Δ'.
11) » » Ε'.
12) » » ΣΤ'.
(Ἡ Μεθοδ. Ἀριθμητική συστήνεται παρά τοῦ Ὑπ. Παιδείας)
13) Φυσική Ἱστορία Γ'. (α'. ἔτος)
14) » » Δ'. (β' ἔτος)
15) Φυτολογία Γ'. καί Δ'.
16) Ζωολογία Γ'. καί Δ'.
17) Φυτολογία—Ὀρυκτολογία Ε'. καί ΣΤ'.
18) Ζωολογία —Ἀνθρωπολογία Ε'. καί ΣΤ'.
19) Γραμματική καί Ὀρθογραφία Δημοτικῆς δι' ὅλας τάς τάξεις
20) Γραμματική καί Ὀρθογραφία Καθαρευούσης Ε'., ΣΤ'.
21) Γεωγραφία Ἑλλάδος Γ'., Δ'.
(Νέα ἔκδοσις μέ προσθήκην Δωδεκανήσου καί μέ εἰδικούς χάρτας κατά φυσικάς περιοχάς)
22) Γεωγραφία Ἠπείρων Ε'., ΣΤ'.
23) Γεωγραφία Εὐρώπης Ε'. καί ΣΤ'.
(Κυκλοφορεῖ τέλος Ὀκτωβρίου)

2) Ὑπό Γεωργ. Γεωργίου

1) Γραμ. Δημοτικῆς Γ'., Δ'.
2) » » Ε'., ΣΤ'.
3) Γεωμετρία Ε'., ΣΤ'.
4) Φυσική καί Χημεία (α'. ἔτος) Ε'., ΣΤ'.
5) » καί » (β'. ἔτος)

Ἅπαντα κατά τό ἰσχύον πρόγραμμα εἰς γλῶσσαν δημοτικήν, μεθοδικά, πλήρη, εὐκολονόητα, φθηνά. Γενική ἐργασία ἐπιμελημένη, καθαρή, εὐσυνείδητη.

Κατά κοινήν ὁμολογίαν θεωροῦνται τά τελειότερα βοηθητικά διά τά Δημοτικά σχολεῖα.

Κυκλοφοροῦν δι' ὅλων τῶν βιβλιοπωλείων, Πρωτευούσης καί ἐπαρχιῶν.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΜΙΧ. ΓΙΟΒΑ
ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ 1 — ΤΗΛ. 25-888

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΣΥΣΣΙΤΙΩΝ

Τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἀπέστειλε πρὸς τὸν κ. Μακόρμικ τῆς POST UNRRA RELIEF το ὑπ' ἀριθ. 84258 ἔγγραφόν του τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὸ καταρτισθὲν ὑπ' αὐτοῦ πρόγραμμα συμπληρωματικῆς διατροφῆς τῶν παιδιῶν τῆς μαθητικῆς ἡλικίας διὰ τὸ ἀρξάμενον διδακτικὸν ἔτος 1947 48,—ἤτοι ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους Ἰουνίου.

Τοῦτο συνίσταται:

1) Εἰς ἓν κύπελλον γάλακτος μετὰ τῆς ἀναλόγου ποσότητος ζακχάρεως καὶ κακάου (γάλα 10 δρσμ. ζάκχαρις 4 δραμ. καὶ κακάο 2 δρσμ.) καὶ 2) εἰς ἓν σταφιδόψωμον ἡμερησίως εἰς ἕκαστον μαθητὴν συγκείμενον ἀπὸ ἄλευρον 20 δράμ., σταφίδα 5 δράμ., γάλα σκόνη 5 δράμ., ἔλαιον 2 δράμ καὶ ἅλας 1 δράμ.

Τὸ ἐν λόγῳ διαιτολόγιον ἀποδίδει 508 θερμίδας ἡμερησίως, μὲ ἡμερήσιον λεύκωμα 23 γραμμάρια, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 17,3 εἶναι λεύκωμα ζωϊκόν. Τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα ἀποβλέπει εἰς τὸ σύνολον τῶν μαθητῶν τῆς χώρας, οἵτινες συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν μαθητῶν τῶν Δωδεκανήσων ἀνέρχονται εἰς 1.300.000.

Ἡ δαπάνη διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὡς ἄνω προγράμματος ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 70.242.227 000 πλὴν τῶν ἐξόδων παρασκευῆς, μεταφορᾶς κλπ. τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιβαρύνουν τοὺς εὐπορωτέρους μαθητάς.

Οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας κατέληξεν εἰς τὸ ὡς ἄνω πρόγραμμα εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

α) Διότι τοῦτο συγκεντρώνει εἰς μικρὸν ὄγκον τροφίμων μεγάλην θρεπτικὴν ἀξίαν.

β) Προμηθεύει τὰ θρεπτικὰ συστατικά, τῶν ὁποίων κυρίως ἔχουν ἀνάγκην τὰ Παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, ἤτοι ζωϊκὸν λεύκωμα, ἀσβέστιον, καὶ ρυποφλαβίνην.

γ) Εἶναι δυνατὴ ἡ παρασκευὴ τοῦ συσσιτίου ὑπὸ δυσμενεῖς ἀκόμη συνθήκας λειτουργίας τῶν σχολείων, ἡ δὲ διανομὴ του ταχεῖα.

δ) Ἡ ποσότης τῆς ἀπαιτηθησομένης καυσίμου ὕλης περιορίζεται εἰς τὸ ἐλάχιστον.

ε) Δὲν ἀπαιτεῖ ἡ παρασκευὴ εἰδικὸν μάγειρον.

στ) Δὲν ἀπαιτοῦνται ἐπιτραπέζια σκεύη, οὔτε εἰδικὴ τραπεζαρία, καὶ

ζ) Διότι ἀποβαίνει πολὺ δύσκολος ἡ διοχέτευσις εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ διαιτολόγιον τροφίμων (Σ.Δ Β. Τὸ τελευταῖον ἦτο ἀπαραίτητον νὰ γραφῇ;)

Διὰ τοὺς 3 μῆνας τοῦ θέρους δέον νὰ ὀργανωθοῦν μαθητικαὶ κατασκηνώσεις διὰ 100.000 μαθητάς, ἤ τοὐλάχιστον διὰ 50.000. Διὰ τὴν διατροφὴν τούτων θὰ ἐχρειάζετο ποσὸν 7 500.000.000 ὑπολογιζομένης τῆς ἡμερησίας δαπάνης διὰ τὴν διατροφὴν ἑκάστου μαθητοῦ εἰς 5.000 δρχ. καὶ μὲ διάρκειαν κατασκηνωτικῆς περιόδου 30 ἡμερῶν.

Οἱ ξένοι οἰκον. ἐμπειρογνώμονες τῶν ὁποίων εἶναι γνωστὸν τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἐδείξαν πλήρη κατανόησιν ἐπὶ τῶν ὑποδείξεων τοῦ Ὑπουργείου καὶ δέον νὰ θεωρῆται ὡς βεβαία ἡ χορήγησις τῆς ἀπαιτηθησομένης δαπάνης.

ΟΙ ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

Ὁ διορισμὸς νέων συνιδέλφων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν τελικὴν κατάρτισιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἡ ὁποία κατὰ πληροφορίας θὰ περατωθῇ μέχρι τῆς 20ῆς τρέχοντος. Ἐφ'ὅσον παραμένει ἡ πίστωσις διὰ τοὺς διορισμοὺς Ἐκπαιδευτικῶν τὸ Ὑπουργεῖον θὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τούτων.

Σχετικῶς παρέχεται ἡ πληροφορία ὅτι ἐζητήθη ἀπὸ τὴν ἁρμοδίαν Οἰκον. Ἐπιτροπήν, ὅπως κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτραπῇ ὁ διορισμὸς ἐκπαιδευτικῶν.

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Λόγῳ τῆς ἰσχύος τοῦ ψηφίσματος «περὶ ἐξυγιάνσεως» τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐξακολουθεῖ ἀσχολούμενον μόνον μὲ προαγωγάς, ἐνστάσεις καὶ λοιπὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3215

Τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας κατόπιν προτάσεων τῶν οἰκείων Ἐποπ. Συμβουλίων κατήρτισε τὸν πίνακα τῶν δικαιωθέντων τοῦ γέρατος τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ Ν. 3215 Δημ)λων, ἀναμένει δὲ τὴν αἰτηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν σχετικὴν πίστωσιν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πίνακος καὶ τὴν κοινοποίησιν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους.

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΔΙΑ ΘΡΑΝΙΑ

Ἐχορηγήθη πίστωσις ποσοῦ ἑνὸς δισεκατομμυρίου διὰ τὴν κατασκευὴν Θρανίων, τὰ ὁποῖα θ' ἀποσταλῶσι εἰς τὰ ἔχοντα ἄμεσον ἀνάγκην σχολεῖα. Ἤδη ἡ ἁρμοδία τοῦ Ὑπουργείου Τεχνικὴ Ὑπηρεσία προβαίνει εἰς προκαταρκτικὰς ἐνεργείας διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν ταχυτέραν κατασκευὴν τῶν θρανίων.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΡΙΑΝ

Σχετικῶς μὲ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀπανερχομένων ἐκ τῆς ἐξορίας, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 243798 ἐ. ἔ. ἔγκ. διὰ τῆς ὁποίας ἐγκρίνεται, ὅπως εἰς τοὺς συλληφθέντας καὶ ἐκτοπισθέντας ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους οἵτινες ἀφέθησαν ἐλεύθεροι κατόπιν ἀναψηλαφίσεως τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων ὑπὸ τῶν εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐκτοπίσεώς των μεταβασῶν εἰδικῶν ἐπιτροπῶν καταβληθῶσιν προσωρινῶς οἱ ἀποδοχαὶ ἑνὸς μηνὸς μετὰ τῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεώς των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των καὶ ἀναλήψεως ὑπ' αὐτῶν ἐκ νέου τῆς ὑπηρεσίας των.

Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργεῖται ἵνα οὗτοι ἐν τῷ μεταξὺ προσαγάγωσιν ὑμῖν τὰς ἀποφάσεις τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς περὶ ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς ποινῆς τῆς ἐκτοπίσεώς των.

ΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

—Ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τοῦ Λονδίνου κατὰ τὴν ἐκπομπὴν τῆς 6-9-47 εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μετέδωσε τὰ κυριώτερα σημεῖα τῶν ἐντυπώσεων τῆς δεσποινίδος Μαίρης Τριβέλιαν μέλους τῆς Ἐκπολιτιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἡ ὁποία ἐπεσκέφθη τελευταίως τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ μελετήσῃ μεταξὺ ἄλλων τὸ ζήτημα τοῦ ἐπιστιτισμοῦ τῶν μαθητῶν.

—Ἐπῆγα, εἶπε, σὲ πολλὰ σχολεῖα καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Εἰς τοὺς κάμπους της, εἰς τὶς βουνοπλαγιές της, σὲ χωριὰ καὶ σὲ πόλεις. Σπάνια συναντοῦσα παιδιὰ ὑγιῆ εἰς τὰ σχολεῖα αὐτά. Πολλὰ εἶναι ἀδενοπαθῆ, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι εὑρίσκονται εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τῆς φυματιώσεως. Ὁ χωρισμὸς τῶν παιδιῶν αὐτῶν ἀπὸ τὰ ὑγιῆ ὑπὸ τὰς συνθήκας ποὺ ἐπικρατοῦν σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶναι ἀδύνατος. Εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θεσσαλίαν ἰδίως ἡ ἐλονοσία κάνει θραῦσιν καὶ συχνὰ ὁ ἰατρὸς δὲν μπορεῖ νὰ διαθέσῃ παρὰ μόνον ἕνα δισκίον κινίνης διὰ κάθε ἀσθενῆ. Πολλὰ παιδιὰ εἶναι ραχιτικὰ ἢ ὑποφέρουν ἀπὸ δερματικὰ νοσήματα. Καὶ ἂν προσθέσετε εἰς αὐτὰ καὶ διαφόρους ἄλλας συνθήκας τοῦ πολέμου καταλαβαίνετε διατί πολλὰ παιδιὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι νευρικά, παράξενα, κουράζονται εὔκολα. Τόσον τὰ σχολεῖα, ὅσον καὶ τὰ Πανεπιστήμια εἶνε ὑπερπλήρη. Εἶδα ἐργαστήρια φυσικῆς πειραματικῆς εἰς τὰς Ἀθήνας μὲ σωρεῖαν φοιτητῶν ποὺ ἐτριγύριζαν μίαν μόνην λυχνίαν (Μπόλσεν) μὲ τὴν ὁποίαν προσπαθοῦσε νὰ πειραματισθῇ ὁ καθηγητής των. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς διδασκάλους οὗτοι ἀντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα, δεδομένης τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ ἀριθμοῦ των. Ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκάλων καὶ τῶν καθηγητῶν ποὺ ἔχασαν τὴν ζωήν των κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου εἶνε πολὺ μεγαλύτερος ἀπὸ ὅ,τι φαντάζεσθε. Πληθώρα εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ ἀντιμετώπισαν τὸ ἐκτελεστικὸν ἀπόσπασμα. Πολλοὶ ἐπίσης εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ ἐστάλησαν εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ Γερμανίαν, ἄλλοι πάλιν εὐθὺς ὡς ἀντελήφθησαν ὅτι ἠπειλεῖτο ἡ ζωή των ἐπῆραν τὸ δρόμο διὰ τὰ βουνά. Ἕνας ἐπιθεωρητὴς εἰς τὴν Κρήτην μοῦ ἔδειξε τὰς μυστικὰς διαταγὰς ποὺ ἔστελλε εἰς τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῆς περιφερείας του. Πολλοὶ διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι ἐπολέμησαν εἰς τὰ βουνὰ ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Πολλοὶ ἐτραυματίσθησαν. Κάποιος καθηγητὴς εἰς τὰς Ἀθήνας μοῦ εἶπεν ὅτι τὸν καιρὸ τῆς κατοχῆς ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ὁδοιπορῇ. δὲν θυμᾶμαι κι' ἐγὼ πόσα χιλιόμετρα τὴν ἡμέρα, διὰ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὰς παραδόσεις του, καὶ εἰς τοὺς δρόμους ἔψαχνε τοὺς τενεκέδες τῶν σκουπιδιῶν διὰ νὰ βρῇ τίποτε νὰ φάῃ. «Αἰσθανόμουνα μοῦ εἶπε, τὸν ἑαυτό μου σὰν ἕνα σκυλὶ ποὺ ψάχνει νὰ βρῇ κανένα κόκκαλο». Τώρα οἱ διδάσκολοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ζοῦν μὲ μισθοὺς ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὴν ἀγοραστικὴν ἀξίαν τὰ 15 % τοῦ προπολεμικοῦ. Παρ'ὅλα ὅμως αὐτὰ συνεχίζουν ἀξιοθαύμαστα τὸ ἔργον των. Ἕνα νέο ὅμως σύννεφο σκεπάζει τώρα τὸν ὁρίζοντα. Τὸ ἔργον τῆς Οὔνρρα ἐτερματίσθη καὶ πολλὰ συσσίτια ἠναγκάσθησαν νὰ σταματήσουν. Πολλὰ παιδιὰ τῶν ὁποίων ἡ ὑγεία εἶχε βελτιωθῇ, ἀρχίζουν τώρα νὰ χειροτερεύουν. Ἀπομένουν ἐλάχιστες ἀγελάδες εἰς τὴν Ἑλλάδα. Συνεπεία τούτου πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ποσότης γάλακτος ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, ἀλλὰ καὶ ἂν εἰσαχθῇ, δὲν ὑπάρχει χρῆμα διὰ τὴν ἀγοράν του.

Μ. Τ. Δ. Υ.

Ἡ Δ)σις ἔσχε μακρὰν συνεργασίαν μὲ τὸν Δ)τὴν τοῦ Μ. Τ. Δ. Υ.

Ὁ Δ)τὴς τοῦ Μ.Τ.Δ.Υ. κ. Ζαβιτσᾶνος μετὰ προσοχῆς ἤκουσε τὰς ἀπόψεις τοῦ κλάδου καὶ ἐπροθυμοποιήθη νὰ δώσῃ ἔγγραφον ἀπάντησιν ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν τεθέντων ἐρωτημάτων μας, ἣν θέλομεν δημοσιεύσει εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον τοῦ Δ. Β.

Ἡ Δ)σις ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος θὰ συναντηθῇ καὶ μὲ τὸν Δ)τὴν τοῦ Ταμείου Προνοίας τῶν Δ. Υ. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συζητήσεως θὰ δημοσιευθῇ ἐπίσης εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον τοῦ Δ. Β.

Η ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Τὸ ζήτημα τῆς προσκλήσεως τῶν ἐπιτυχόντων εἰς τὸν διαγωνισμὸν διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν συζητεῖται εἰσέτι διὰ τὴν ἐξεύρεσιν λύσεως εὐνοϊκῆς. Ἡ Δ)σις παρακολουθεῖ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ ζήτημα καὶ πιστεύει. ὅτι τελικῶς θὰ ἐπιτύχῃ ὅπως λειτουργήσῃ ἀπὸ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν τοῦτο ἔτος ἡ μετεκπαίδευσις τῶν δημ)λων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.

ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Διδάσκαλοι δύο περιφερειῶν Λέσβου συνελθόντες εἰς παιδαγωγικὸν συνέδριον ἐν Μυτιλήνῃ διαδηλοῦσι ἐθνικὴν πίστιν των καὶ συμμετέχοντες ἐράνου Μεγαλειότητος διὰ τριῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν προβαίνουσιν ἐξέτασιν μεταπολεμικῶν ἐκπαιδευτικῶν προβλημάτων πρὸς ἀνασυγκρότησιν πολυπαθοῦς φιλτάτης Πατρίδος.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν κατὰ τὴν Γεν. Συνέλευσιν τοῦ Συνδέσμου Λειτουργῶν Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως Ἀργολίδος τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1947 ἐξελέγησαν Διοικ. Συμβούλιον κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας οἱ κάτωθι:

1) Φράγκος Γεώργιος
2) Μαροῦτσος Σπυρίδων
3) Ζούζιας Γεώργ.
4) Χριστόπουλος Χρῆστος
5) Θηβαῖος Νικόλαος.

Ἐξ αὐτῶν ἐξελέγησαν

1) Μαροῦτσος Πρόεδρος
2) Θηβαῖος Ἀντιπρόεδρος
3) Ζούζιας Γεν. Γραμματεὺς καὶ
4) Χριστόπουλος Χρ. Ταμίας

ΓΕΝΙΚΑΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ

Τὴν 13ην π. μ. Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἐγένετο Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου Χίου μὲ θέματα:

1) Τροποποίησις Καταστατικοῦ.
2) Λογοδοσία.
3) Ἀρχαιρεσίαι.

Τὰ πρακτικὰ ἐνεκρίθησαν. Τὸ νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον κατηρτίσθη ὡς κάτωθι:

Λάμπρος Κουφοπαντελῆς Πρόεδρος
Λεωνίδας Καρούσης Ἀντιπρόεδρος
Ἀνδρέας Παππᾶς Γεν. Γραμματεύς
Ἀντώνιος Λοΐζος Ταμίας
Εὐλαλία Καράμαλη Μέλος.